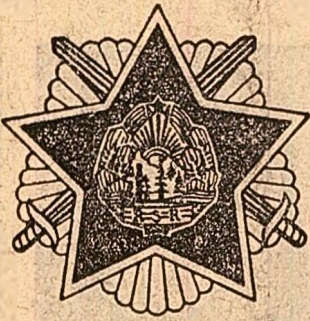

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVII Nr. 7665

Sămbătă 6 aprilie 1968

8 PAGINI - 30 BANI

PROIECTUL NOULUI COD PENAL în dezbatere publică

Poporul român, sub conducerea partidului comunist, a obținut rezultate de însemnătate istorică în dezvoltarea economiei și culturii, în făurirea societății socialiste și ridicarea nivelului de trai material și cultural.

Înaintarea cu succes a țării pe calea noului orizont și schimbarea din temelii înfățișarea societății noastre. Relațiile de producție socialiste au cuprins întreaga economie națională, au fost lichidate clasele exploatare, orice formă de exploatare și asuprire a omului de către om. Dă roade bogate politica partidului de înfăptuire a industrializării, de dezvoltare a agriculturii, de creștere a unei economii multilaterale, echilibrate, bazate pe cuceririle contemporane ale științei și tehnicii. În procesul construirii socialismului s-a realizat unitatea strânsă dintre clasa muncitoare, țărâna și intelectualitatea, dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare înfrățite în lupta comună pentru înflorirea patriei. Se dezvoltă democrația noastră socialistă, care asigură participarea maselor largi ale poporului la conducerea societății, dezvoltarea capacităților creatoare ale tuturor cetățenilor, afirmarea plenară în viața socială a personalității fiecărui individ.

socială. Conștienți de faptul că legea constituie înfrățirea în tereselor lor fundamentale, marea masă a cetățenilor le respice din convingere, participă activ la combaterea manifestărilor înșoapote, retrograde, care prezintă pericol social, ceea ce contribuie la întărirea continuă a ordinii de drept.

Este pe deplin firesc ca noile realități ale țării — economice, sociale, politice și culturale — să-și găsească reflectarea pe planul dreptului, expresie a voinței și năzuințelor poporului de asigurare a progresului multilateral al patriei. Constituția Republicii Socialiste România, legea fundamentală a statului, consacra cuceririle istorice ale poporului, cele mai de seamă drepturi de care se bucură cetățenii, creează ordinea de drept necesară pentru înaintarea țării pe calea desăvârșirii construcției noului orizont, a dezvoltării democratice socialiste. În conformitate cu prevederile Constituției, întregul sistem de drept trebuie pus de acord cu realitățile actuale ale societății noastre.

Dreptul socialist, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului, „trebuie să oglindească schimbările profunde economice și social-politice care au avut loc în procesul revoluției și al construcției socialiste. Normele de drept trebuie să consere și să apere cuceririle fundamentale ale poporului nostru, să asigure dezvoltarea avuții obștești, exercitarea drepturilor și libertăților cetățenești”.

În ansamblul normelor de drept, un loc important îl deține legislația penală care, determinând faptele ce constituie infracțiuni și sta-

bilind pedepsele corespunzătoare pentru aceste încălcări ale legii, contribuie în mod eficient la apărarea și consolidarea cuceririlor obținute de poporul nostru, la reglementarea raporturilor dintre individ și societate, dintre cetățenii țării, în spiritul respectării principiilor socialismului, a drepturilor și libertăților democratice.

Codul penal în vigoare, adoptat cu mai mult de 30 de ani în urmă, cuprinde numeroase prevederi în vechite și, în ansamblul său, în poziția modificărilor și completărilor ce i s-au adus în decursul anilor, este depășit. Fiind elaborat în alte condiții istorice, el nu corespunde realităților noi, concepțiilor contemporane privitoare la aprecierea caracterului infracțional al unor fapte, la mijloacele de prevenire și combatere a acestora, la rolul pedepsei ca măsură de îndreptare și reducere a infracțiilor, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni. A devenit astfel necesară elaborarea unui nou cod penal care să corespundă cerințelor etapei actuale de dezvoltare a țării.

Proiectul noului cod penal a fost întocmit de către un colectiv de specialiști din cadrul Ministerului Justiției, Procuraturii Generale, Tribunalului Suprem, Ministerului Cercetării Juridice al Academiei, cu consultarea a numeroși teoreticieni și practicieni ai dreptului. La elaborarea proiectului s-a pornit de la prevederile Constituției țării, a fost utilizat tot ceea ce s-a dovedit valoros în știința juridică românească și în practica noastră judiciară, au fost consultate legislația și literatura de specialitate din celelalte țări socialiste, precum și din alte țări, avându-se mereu în centrul atenției condițiile specifice țării noastre.

Proiectul noului cod penal a fost prezentat de către Consiliul de Miniștri Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, care l-a examinat și a hotărât să fie supus dezbaterii specialiștilor, precum și a maselor largi de oameni ai muncii, urmând să fie pus în discuția plenerilor C.C. al P.C.R. și apoi înaintat spre legiferare Marii Adunări Naționale.

Oglinzind realitățile sociale actuale ale țării, dezvoltarea democrației socialiste, și exprimând grija deosebită pentru întărirea legalității, proiectul codului penal este conceput pe principiul fundamental că numai legea este aceea care stabilește faptele antisociale ce constituie infracțiuni, determină pedepsele și măsurile educative preventive ce urmează să se aplice persoanelor care au comis astfel de fapte. Întreaga alcătuire a proiectului de cod penal urmărește să creeze condiții pentru ca nimeni

Răsă- rirea griului..

reportaj
de Florența ALBU

Mă întorceam la Dor Mărunt pe urmele unei zicale cu valoare de maximă, auzită acolo în urmă cu opt ani: „Agricultură de țărâni deștepti”.

Se desfășura, atunci, ca și acum, premiile primăverii — săptămânal. Fiecare zi era o demonstrație și o dezbateri aspră, pasionantă, cu reușite și nereușite — de asemenea învârtăminturi pentru acel început. Loturile experimentale, întregul timp deveneau amfiteatru unor adeseori lectii practice; începeau verificarea solurilor celor mai bune; mărșăluț și oameni, deopotrivă, dădeau un examen de agrotehnică elementară. Se vorbea de noile tipuri de mașini, de structura solului și asolamente. Termenii își pierdeau înțelesul rezonanța de manual pedant, căpătâu greutatea pământului, a semintelor cîntărite în mîini, a primelor răsăriți urmărite de la zăla la alta; intrau în fondul principal de cuvinte al localnicilor, alături de străvechile — pămînt, piine, plug.

În casa unui brigadier, Ion Popa, văzusem, tot atunci, o adevărată cameră-laborator: alături de biblioteca în care erau rînduite cărțile de specialitate (plușieria vechi se stălinea cu știință!), pe rafturile unei alte „biblioteci” fuseseră așezate, cu grijă elementul strigăcios, mărșăluțuri de spice din soluri diferite, stuleți de porumb, sfecid, floarea-soarelui... În dreptul fiecărui „volum” etichetele scrise stingaci consemnau arjivul: soiul cutare, cultivat la Dor Mărunt în anul — producție — alt. Tot în acel an îl cunoscusem și pe Constantin Popa, „omul cu idei”, cum îl numisem atunci, ascultîndu-i propunerile deosebite, în ședințele de seară ale brigadierilor. Cu acel prilej auzisem că pentru semănătură griului trebuie să inspiră, că plugișăria nu se mai învârtă după ureche, că trebuie făcută o „agricultură de țărâni deștepti” și-n contextul discuțiilor de atunci, aceste cuvinte aveau greutatea unei maxime memorabile.

Si în primăvara aceasta — tot-o depășită. În ciuda anii năma, „deșteptăciunea”, care ținea atunci de ea însăși, de însușirea native, de intuiție, de... inspirație, acum este rodul unor ani de învârtămint, de experiență, de practică agrotehnică.

(Continuare în pag. a III-a)

Cum se ocupă diferitele funcții în lipsa „profesiogramelor”

Fie că acordă însemnătate mai mare aptitudinilor generale, fie că pune pe primul plan talentele și abilitățile speciale, profesiograma a devenit un instrument modern care stabilește — cu exactitate maximă ce poate fi obținută astăzi în acest domeniu — abilitățile psihice ale individului uman — criteriile de selecție și de orientare profesională, selecția pentru anumite meserii.

Dar realizările din ultimii ani pe planul investigației aptitudinilor în lumea întregă — line să sublinieze dr. C. Botez, șeful sectorului de psihologie a muncii din cadrul Institutului de psihologie al Academiei — au demonstrat înconștient și rigiditatea multora dintre sistemele testelor de aptitudini profesionale scoțite pînă acum câteva decenii drept infailibile și accesibile deosebit de ușor și simplu de aplicat, în mare parte dintre ele urmare exclusiv de detectarea însușirilor excepționale. Adevărul e că, în medie, un procent mic din indivizi nu-și pot, în mod practic, însuși o anumite meserie pe motive absolute obiective de ordin fiziologic sau psihic (fără, cu excepția acelor profesii care solicită talente și abilități ieșite din media comună, cum sînt profesiile artistice, ori a acelor meserii care pun probleme de concentrare și rezistență cu caracter realitate excepțional de oarece de ele depinde viața a zece și sute de oameni, cum sînt cele legan în general de transporturile în comun: mecanicii de locomotive, aviatori etc.). În celelalte domenii ale activității omenești, profesiograma sau psihograma alcătuită azi în instituțiile specializate din felurite țări tin în mult mai mare măsură seama de aptitudinile generale: inteligență, memorie, capacitate de orientare etc. și, mai ales, de factorul un coeficient, așa spuneu definiții: voință, plăcerea de a munci pe un anumit tărîm. Pe baza unor asemenea premise, oricare individ normal do-

at își poate însuși — printr-un efort de învățare în condiții prielnice — orice meserie cunoscută.

Un șir de întrebări se pun însă astăzi cu deosebită acuitate: ce criterii ar trebui să cuprindă psihograma unei munci de conducere într-un colectiv? Pe ce temeiuri obiective, stabilite științific și nu empiric, s-ar putea orienta, bunăoară, promovarea — dintr-un număr de muncitori — cu egală calificare profesională — a unui șef de echipă, a unui maistru? Care să fie „reperele de selecție” pentru a repartiza — dintr-un contingent de tineri ingineri veniți în țară cu aceeași pregătire, absolvenți ai aceluiași instituții — pe unii spre birourile de concepție, iar pe alții spre posturile de organizatori nemijlocieți ai producției? Ce „tabel de calificări” ar trebui întocmit pentru toate acele locuri de muncă unde, în afară de calificare și competență, se mai cere și altceva, de pildă, lucrurile unde funcționarii de stat vine în contact direct și zilnic cu publicul?

Îată probleme care vizează, toate, valorificarea deplină a imensului potențial creator pe care-l reprezintă fondul uman al colectivității, pentru perfecționarea continuă a economiei și culturii socialiste. La aceste întrebări ne-am străduit să aflăm unele răspunsuri în cadrul prezentei anchete.

Om și locul — termenii necesari ai unui raport esențial

Corelația ideală între individ și funcția socială pe care o îndeplinește și-a găsit din veche vreme o exprimare sugestivă în faimosul

Victor BIRLADEANU

(Continuare în pag. a VII-a)

PE MARGINEA SCRISORILOR SOSITE LA REDACȚIE

OAMENI CARE „BAGĂ PUMNUL ÎN GURĂ”

Pretutindeni, spiritul civic, concretizat în observații, propuneri, sugestii, se izvorăște dintr-o înțelegere profundă a problemei. În discuțiile publice, în scrisorile adresate redacției, în articolele publicate în presa noastră, se simte o preocupare deosebită pentru clarificarea și soluționarea problemelor aduse de acesta în discuție. Dar consecința cea mai gravă este alta. Răspunsul autoritatii, abuzivă care se întoarce — pe față sau pe ascuns — împotriva criticii are drept rezultat nu numai simpla ne rezolvare a unei probleme sau a atîtă ci scoaterea combatantului de pe frontul luptei de opinii, înti-

midarea celor din jurul său, frustrarea acestora de dreptul fundamental garantat de legea țării de a-și exprima liber părerea, de a sluji pe toate căile și prin toate mijloacele interesele generale ale statului.

— Sînt o fire deschisă, todeauna mi-a plăcut să-l spun oricui adevărul în fața — ne mărturisise tehnicianul Grigore Molelea de la Revizia de vagoane Grivița, unul din cei mai vechi corespondenți voluntari ai ziarului nostru. Cei 26 de ani de cînd servesc caia ferată ar putea spune ei singuri că cu nu sînt omul care se dă ușor bătut în fața greutăților. Cu toate acestea, vă spun sincer că o perioadă de cîteva luni de zile am fost complet descumpănit. De cînd îl discutaseam pe șeful reviziei pentru faptul că țărâ-

ancheta
socială

(Continuare în pag. a VII-a)

Declarația guvernului Republicii Socialiste România în legătură cu situația din Vietnam

Guvernul Republicii Socialiste România, luînd cunoștință de declarația guvernului Republicii Democratice Vietnam cu privire la limitarea bombardamentelor de către S.U.A. asupra teritoriului R. D. Vietnam, își exprimă deplinul său sprijin față de această declarație. Guvernul român salută faptul că guvernul Republicii Democratice Vietnam a decis să numească un reprezentant care să stabilească contacte cu un reprezentant al S.U.A. în vederea încetării necondiționate a bombardamentelor și a celorlalte acte de război ale S.U.A. împotriva Republicii Democratice Vietnam, astfel încît să poată începe convorbirile.

Guvernul Republicii Socialiste România împărtășește punctul de vedere al Republicii Democratice Vietnam potrivit căruia măsurile anunțate de guvernul S.U.A. cu privire la limitarea bombardamentelor împotriva Republicii Democratice Vietnam nu au satisfăcut cererile legitime ale poporului vietnamez și ale opiniei publice mondiale. Totodată, el constată cu îngrijorare că S.U.A. continuă să bombardeze o parte însemnată din teritoriul R. D. Vietnam, continuă să trimită noi contingente de militari în Vietnamul de sud și mărește alocațiile financiare pentru subvenționarea agresiunii din Vietnam.

Guvernul Republicii Socialiste România consideră că trebuie să se înceteze imediat, necondiționat și definitiv bombardamentele și celelalte acte de război împotriva Republicii Democratice Vietnam. În situația prezentă depinde de guvernul S.U.A. ca să se creeze condiții pentru începerea convorbirilor, să se facă pași înainte spre reglementarea pe cale pașnică a conflictului din Vietnam, în interesul păcii și securității internaționale.

Reglementarea pe baze trainice a problemei vietnameze reclamă încetarea agresiunii americane, retragerea trupelor S.U.A. și ale aliaților lor din Vietnamul de sud, respectarea dreptului sacru al poporului vietnamez de a-și hotărî singur soarta, fără nici un amestec din afară.

Guvernul Republicii Socialiste România își exprimă din nou deplină sa solidaritate și întregul său sprijin față de lupta dreaptă a poporului vietnamez pentru libertatea, neafirmarea și fericirea patriei sale.

Întoarcerea tovarășului Ion Gheorghe Maurer din Finlanda

La sosire, pe aeroportul Băneasa

Vineri după-amiază s-a înfaptit de Helsinki președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, care, însoțit de ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, a făcut o vizită oficială în Finlanda, la invitația guvernului finlandez.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, erau prezenți tovarășii Ilie Verdeț, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Maxim Berghianu, Gheorghe Rădulescu, Vasile Vilcu, Petre Blajovici, Mihai Gheor, Petre Lupu, Gheorghe Gaston Marin, membri ai guvernului și alte persoane oficiale.

A fost de față Seppo Olavi Aina, înscărunțat cu afaceri adinterim al Finlandei la București.

COMUNICAT cu privire la vizita în Finlanda a președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, și a ministrului afacerilor externe, Corneliu Mănescu

La invitația guvernului finlandez, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, și ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, au făcut între 31 martie și 5 aprilie 1968 o vizită oficială în Finlanda. Înaltii oaspeți români au vizitat întreprinderi industriale, monumente istorice, așezăminte sociale și culturale în capitala Finlandei și în orașele Tampere și Valkeakoski. În timpul șederii lor în Finlanda, ei au fost întâmpinați prețutindeni cu căldură, în spiritul relațiilor de sinceră prietenie care există între popoarele finlandez și român.

Președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, și ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, au fost primiți de președintele Republicii Finlanda, Urho Kekkonen. Ei au avut întrevederi cu primul ministru al Finlandei, Mauno Koivisto, și cu ministrul afacerilor externe, Ahti Karjalainen. La aceste întrevederi au participat, de asemenea, din partea română: ambasadorul Republicii Socialiste România la Helsinki, Nicolae Vancea, și funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe, iar din partea finlandeză: secretarul general din Ministerul Afacerilor Externe, Jorma Vanamo, ambasadorul Finlandei în România, Kaarlo Mäkelä, și funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe. Convorbirile, care s-au desfășurat într-o atmosferă de sinceritate și prietenie, au făcut posibilă efectuarea unui larg schimb de vederi asupra stadiului actual al relațiilor româno-finlandeze, precum și a celor mai importante probleme internaționale.

Părțile au constatat cu satisfacție că relațiile dintre România și Finlanda, așezate pe baze solide și durabile, urmează o evoluție favorabilă. În cursul vizitei, au fost semnate Acordul privind transporturile rutiere internaționale, Acordul de desființare a vizelor și Protocolul de colaborare între cele două țări în domeniul culturii și științei pe anii 1969—1970.

Cele două părți au convenit în interesul dezvoltării multilaterale a relațiilor româno-finlandeze, să exploreze în continuare toate posibilitățile de sporire a schimburilor comerciale și modalitățile concrete de cooperare economică fructuoasă, inclusiv posibilitatea înființării, în acest scop, a unei comisii mixte.

Abordîndu-se problemele politice internaționale, ambele părți au recunoscut importanța deosebită a rolului Organizației Națiunilor Unite în menținerea păcii și securității internaționale și faptul că, pentru a-și îndeplini cel mai bine acest rol, Organizația trebuie să reflecte, în activitatea sa, realitățile lumii contemporane și să devină universală.

(Continuare în pag. a VII-a)

(Continuare în pag. a III-a)

pagina economică

În al treilea an al cincinalului realizarea programului de irigații abia a început. De ce?

Încă de la începutul desprindării pe întinsul ogorelor, se simte nevoia de apă. Pe cîteva sute de mii de hectare această cerință esențială în agricultură nu mai depinde de capriciile naturii. Acolo unde s-au amenajat, în continuare pentru irigații, se vor obține cu certitudine recolte mari. Această realizare face parte integrantă din prevederile Congresului al IX-lea al partidului care a stabilit să fie extinsă suprafața irigată cu încă 400.000 hectare din fondul statului, în sisteme de irigații organizate, pe lângă o însemnată suprafață care se amenajează de către cooperativele agricole prin mijloace proprii.

Extinderea terenurilor irigate este o sarcină de mare răspundere, pentru realizarea căreia se impun măsuri temeinice și bine organizate. Pașim în al treilea an al cincinalului. Ce s-a înfăptuit pînă acum în această direcție? În ancheta de față bine urmărit numai cele 400.000 hectare ce se amenajează din fondurile statului.

De la Departamentul de Irigații al Consiliului Superior al Agriculturii am aflat că au fost identificate sursele de apă și suprafețele de teren ce urmează să se irigeze, s-a trecut la efectuarea măsurătorilor și la organizarea lucrărilor. Din cele 400.000 hectare s-a prevăzută să se amenajeze 200.000 ha în 1966, 400.000 ha în 1967, 800.000 ha în 1968, 115.000 ha în anul viitor și 145.000 ha în 1970. Pentru înțelegerea sursei de apă s-au stabilit 6 mari sisteme de irigații. În unele sisteme se lucrează din plin, iar altele se află în stadiu de organizare și deschidere a șanțurilor. Pași însemnați s-au făcut în asigurarea documentației. Dacă la începutul anului 1966, primul an al cincinalului, documentația era în proporție de numai 30 la sută, anul trecut, la aceeași dată, era gata în procent de 90 la sută, iar la începutul acestui an este în proporție de 100 la sută. Pentru lucrările din anul următor, se preconizează ca întreaga documentație să fie gata pînă la 31 august a.c. Este un lucru bun că se întocmește documentația din timp, aceasta constituind premisa pentru efectuarea lucrărilor în condiții bune.

Dar întocmirea documentației nu constituie dect începutul. Pentru efectuarea lucrărilor de irigații trebuie continuată munca cu aceeași intensitate din rezultatele primilor doi ani care au trecut din cînd, se desprinde conștient că lucrările nu stau deloc bine. Fără îndoială în seamă că, în primii doi ani, s-au stabilit sarcini de 4 ori mai mici decît în ultimii doi ani al cincinalului, nici măcar suprafețe nu au fost amenajate în totalitate. Astfel, la Calafat și Bălești din județul Dolj, s-a prevăzută construirea unui sistem de irigații care va cuprinde în final 49.640 hectare teren agricol. Un raid întreprins pe acest vast șantier ne-a dat posibilitatea să constatăm o seamă de aspecte îmbucurătoare, care sînt în evidență eforturile făcute din unitățile de construcții de îmbunătățiri funciare, a muncii cooperative. Pînă la sfîrșitul lunii martie, Trulstul de construcții pentru îmbunătățiri funciare Craiova a executat decușele și săpăturile și terasamente executate de către cooperative agricole. Dacă la executarea terasamentelor lucrările sînt mai avansate, situația este cu totul satisfăcătoare în ce privește construcțiile hidrotehnice cum sînt: poduri și podețe, stâlpi, căderi, jgheburii, instalații de conducte etc., precum și căile pentru transportul energiei electrice necesare stațiilor de pompare și rețeaua. Experiințele de anul trecut, cînd lucrările de irigații au rămas în urmă din cauza întârzierii livrării de utilaje și materiale, trebuie să dea de gînd în ordurile în direcția legăturii cu acesta, inginerul T.C.I.F. Marghin, directorul T.C.I.F. Oltenia, a precizat că intrucit prin plan s-a prevăzută livrarea unor utilaje și materiale în trimestrele II, III și chiar IV, ceea ce face ca lucrările să nu poată avea ritmicitate, este necesar ca să întreprindem aparținînd altor departamente (Ministerul Energiei Electrice, Ministerul Industriei Construcțiilor de Masini, Ministerul Construcțiilor) să devanseze livrarea lor. Este vorba în primul rînd de pompele tip 18 NDS, aparatul electric aferent acestor pompe, precum și jgheburile și materialele din beton precomprimat.

În județul Brăila s-a deschis, la începutul acestui an, unul dintre cele mai mari șantiere de hidroameliorații din țară. Se prevede ca pînă în anul 1975 în această parte a Bărăganului, cunoscută și sub denumirea de Terasa Brăilei, să fie irigată circa 70.000 hectare teren. Lucrările sînt executate în două etape. Pînă în 1970 — prima etapă — se vor fi irigate circa 16.000 hectare, care mai mare suprafață aparținînd întreprinderilor agricole de stat Sîlăștea și

Baldovinești. La sfîrșitul anului în care trebuie terminate lucrările de construcții montaj care sînt irigațiile, în 1969, a unei suprafețe de 7.770 ha. Trulstul de construcții și îmbunătățiri funciare — Galați a început organizarea șantierelor cu aproape o lună întârziere. În plus, deși pentru primul trimestru s-a prevăzută un volum minim de lucrări, mai puțin de 16 la sută din plan anual, conducerea șantierului preluina, cu cîteva zile înainte de încheierea trimestrului, o neralizare de circa 2-2,5 milioane lei. O primă cauză a întârzierii o constituie organizarea cu incetină a șantierelor. La loturile de lucru din Romanu, Pietroși, Piscu abia acum se amenajează drumurile și se construiesc barajele pentru cazarea muncitorilor, obiective ce trebuiau mult timp în urmă. După părerea ing. Tiberiu Preda de la DRIFOT Galați, diriginte de șantier, se putea lucra cu maximum de randament încă de la începutul lunii martie. De abia acum, pe șantier, ritmul de lucru s-a mai înviorat realizările sînt nesatisfăcătoare intrucit lucrările nu sînt finalizate pînă la termenul stabilit de date în funcție de sistemul nu mai sînt decît 3 trimestre, se impune ca organelle locale să ia măsuri pentru ca graficele de execuție să se realizeze fără nici o târîgăre.

Rămîneria în urmă a fost determinată în bună măsură de faptul că în loc ca lucrările să înceapă în primele zile ale lunii ianuarie, așa cum era prevăzută, ele abia au început de cîteva săptămîni. Rămase în urmă se află lucrările la lotul 1 al stației de pompare și prize de apă din Olt de care depinde întregul sistem. Unul din utilajele de bază ale acestui punct de lucru, o draglină de mare capacitate, a fost trimis pe șantier de către Direcția generală de exploatare de lucrări și îmbunătățiri funciare cu o întârziere de mai bine de două luni. Tot aici ni se semnalează, de asemenea, lipsa unor utilaje de bază, cît și unele neconcordanțe din proiectul realizat de I.P.I.F. București. Curios, șeful de lot Alexandru Florescu nu este clară data terminării lucrării. „Inițial — sustine el — noi știam că avem termen doi ani și nu unul”. De aici, probabil și târîgărea lucrărilor.

În concluzie, din sondajele făcute pe teren, cît și din datele sosită la Consiliul Superior al Agriculturii, rezultă că, pe întreaga țară, în anul 1968 din suprafața de 200.000 hectare s-au dat în folosință, la termenul stabilit, doar 10.400 hectare, cît, în 1967 din

40.000 hectare s-au dat doar 12.600 hectare. Departamentul I.A.S. a putut lucra în 1966 doar 6.752 hectare din cele 20.000 hectare planificate, în 1967 din 33.000 cît au avut în plan, restul suprafeței urmînd să fie primită în acest an, pînă la începerea irigațiilor, adică pînă la 1 mai. Or, unele terenuri sînt prevăzute a fi cultivate cu legume și lucernă unde e nevoie de apă chiar în momentul de față. Rezultă că planul de extindere a irigațiilor, deși mic, a fost realizat în primii doi ani doar în proporție de ca 50 la sută.

Pentru a reglementa această întârziere de punere în cultură a terenului irigat s-a ales ca cea mai ușoară. Consiliul Superior al Agriculturii a redus suprafața amenajată de care urma să beneficiaze I.A.S. în cincinal.

Intrucît sistem la mătatea drumului stabilit pentru amenajarea pentru irigații a celor 400.000 ha și realizările de pînă acum sînt mult rămase în urmă față de prevederi, însemnă că Departamentul de îmbunătățiri funciare nu a primit cu destulă seriozitate sarcina trasă de el de al IX-lea Congres al partidului, că există pericolul nerealizării planului. De aceea este necesar să se facă o temeinică analiză și să se întreprindă măsuri energice în vederea unei desfășurări a acestei importante acțiuni, să fie trasi la răspundere cei vinovați pentru tîrîgărea lucrărilor. Se impune, de asemenea, să se stabilească o mai bună coordonare între graficele de execuție a lucrărilor și termenele de livrare a materialelor și utilajelor necesare pe șantierul de irigație. Să se lichideze sursă timpului, munca în salariați și termenii de plată. Extinderea irigațiilor este o problemă de mare importanță economică, de care depinde în mare măsură sporirea producției agricole și de aceea trebuie privită cu cea mai mare răspundere de toate organelle care au sarcină în această direcție.

Anchetă realizată de FLOREA CEASESCU, NISTOR TUICU, RADU APOSTOL, GEORGHIE CIRȘTEA

Tindem spre ceea ce trebuie să fie industria modernă: UN CEAS ORNIC

În preocupările majore ale colectivului Uzinei de mecanică fină din Sinaia sînt înscrise de multă vreme și ritmicitatea producției. O seamă de acțiuni și măsuri tehnico-organizatorice, aplicate în decursul anilor, atestă efortul continuu pentru asigurarea unui ritm normal de lucru, fără salturi bruste de la o decadă la alta în luna în 1967. O seamă de acțiuni și măsuri tehnico-organizatorice, aplicate în decursul anilor, atestă efortul continuu pentru asigurarea unui ritm normal de lucru, fără salturi bruste de la o decadă la alta în luna în 1967. O seamă de acțiuni și măsuri tehnico-organizatorice, aplicate în decursul anilor, atestă efortul continuu pentru asigurarea unui ritm normal de lucru, fără salturi bruste de la o decadă la alta în luna în 1967.

— Dacă există o asemenea opinie colectivă, înseamnă că la elaborarea unor teme și studii în sensul așteptat au participat numeroși muncitori, tehnicieni, ingineri și economiști din uzină.

— Așa este! Pînă acum am aplicat o serie de studii efectuate de specialiști, ingineri și economiști uzinei. Ele s-au elaborat însă pe baza unor analize temeinice făcute cu participarea maistrilor și muncitorilor fruntași de la diferite locuri de muncă. Au rezultat în final 13 măsuri, care au și fost aplicate, perfectîndu-se activitatea de muncă cu pierderi, simplificări în formulările, întărirea sectorului informațional operativ etc.

Efectul acestor măsuri s-a resimțit

ORGANIZAREA ȘTIINȚIFICĂ A PRODUCȚIEI ȘI A MUNCII

În scurt timp. Ritmicitatea producției s-a îmbunătățit, dar nu era un motiv să ne mulțumim. La secția de strunguri automate și, în special, la atelierul de prelucrări după oțel, s-au realizat unele rezultate deosebite pe automate s-au ridicat probleme de spațiu, goliți în dotări. La prima vedere așa stăteau lucrurile. Dar un sondaj mai atent, discutiile cu „veteranii” atelierelor au scos la iveală soluții pentru repararea mai corespunzătoare a mașinilor, înlocuirea acestora cu materiale și S.D.V.-uri să se facă mai economic și spațiu și mai ușor în manipulare. Era vorba deci să cităm ștafii, dar și timpul pierdut de muncitori cu deplasările lor printre mașini sau căușind piese și materiale. Toate sugestiile și propunerile au fost bine venite.

— Stim că într-o vreme aprovizionarea defectuoasă cu scule, dispozitive, verificatoare provoca dificultăți în continuarea lucrului. Ce s-a făcut pentru curmare a acestei situații?

— De atunci situația s-a schimbat radical. Am lichidat aproape complet sistemele vechi, păgubitoare. Am creat un stoc de scule de rezervă care să permită muncitorilor să se aprovizioneze operativ la începutul sau la sfîrșitul schimbului. Timpul pierdut (cam 4-5 la sută pe

EFORTURILE JUDEȚULUI SIBIU PENTRU SPONSIEREA CONTRIBUȚIEI LA EXPORT

Convorbire cu tov. Ioan UNGUR, secretar al Comitetului județean Sibiu al P.C.R.

Planul de stat pe 1968 relevă cu pregnanță necesitatea luării unor măsuri energice de către toate ministerele și întreprinderile în scopul realizării exemplare a obligațiilor de export și al stimulării livrărilor. Cum se îndeplinește această sarcină economică importantă în unitățile economice din județul Sibiu? Cum sînt mobilizate resursele pentru extinderea exportului? Un răspuns mai detaliat la aceste întrebări nu va oferi convorbirea avută zilele acestea cu tov. Ioan Ungur, secretar al Comitetului județean Sibiu al P.C.R.

— Ce înseamnă, de fapt, exportul pentru județul Sibiu?

— Dacă anul trecut produsele exportate de întreprinderile de pe raza județului nostru aveau o pondere de 12 la sută în totalul producției marț, sarcinile pentru acest an sînt cu mult mai mari. As vrea să subliniez faptul că pentru realizarea și depășirea acestor sarcini sportive ne căluzim în permanență de indicațiile date de conducerea partidului. Chiar din primele zile ale constituției sale, comitetul județean de partid, prin comisia economică, a desfășurat o largă acțiune într-un număr însemnat de întreprinderi, în scopul aprofundării temeinice a două probleme de căpătîi: 1) mobilizarea rezervelor nefruitate încă pentru creșterea exportului pe întreg anul 1968; 2) importarea de materii prime și materiale și utilaje.

— Din situațiile de care dispunem, am putea spune că întreprinderile județului și-au făcut un titlu de mîndrie din a-și îndeplini și depăși cu regularitate sarcinile de export. Care e situația pînă acum?

— Într-adevăr, în decursul primului trimestru confirmă această apreciere. Sarcinile de export au fost realizate în proporție de 103,9 la sută, față de plan, și de 106 la sută față de contracte. Este drept, după primele două luni situația livrărilor la export nu se prezenta prea bine, planul nu era realizat integral, iar unele întreprinderi erau mult rămase în urmă. Situația era afectată intrucit se întrerupsese livrarea de materii prime și materiale și de utilaje. Era nevoie de fapt de un efort mai susținut. Cerința realizării integrale a obligațiilor de export a fost însă clar înțeleasă de întreprinderile în cauză și de ministerele de resort. În acest timp au fost luate măsuri energice de către comitetul județean de partid pentru sprijinirea în mod concret și sistematic a întreprinderilor care aveau cele mai mari greutăți în realizarea sarcinilor de export asigurîndu-se astfel toate condițiile ca trimestrul I să fie încheiat cu un bilanț favorabil, recuperîndu-se integral restanțele din primele două luni.

— Și acum, cunoscînd „cadru” exportului în județ, v-am propune să discutăm mai în amănunt o problemă „la ordinea zilei” pentru întreaga noastră economie: aceasta e resursele de extindere a exportului. Care e situația pentru întreprinderile noastre?

— Se știe bine cîte probleme complexe ridică activitatea economică a unui județ. Cu toate acestea, ne-am propus să nu scăpăm o clipă din mîna pe calea exportului, să găsim cele mai bune soluții care să dinamizeze această activitate vitală pentru economia noastră. E o sarcină trasată de conducerea de partid și pentru noi aceasta înseamnă lege. Dacă ne referim la structura mărfurilor livrate la export de unitățile economice din județul nostru, ea este relativ variată. Unele din produsele noastre nu au ajuns încă la nivelul celor fabricate cu materiale semifabricate. Uzina noastră poate întregi stocurile de producție determinată și de semifabricate pentru montaj la nivelul celor normale (avem circa 20 la sută sub normativ). Ne lipsesc materialele necesare pentru care, deși repartizate de Ministerul Industriei Construcțiilor de Masini, n-au fost primite la nivelul cerințelor. Într-o parte, este cazul oțelului 17 MC 10 cu diametrul de 90 mm. Uzina a obținut repartizare pentru 17 tone în trimestrul I 1968. Dar Combinatul siderurgic Hunedoara, ca furnizor, n-a acceptat contractarea decît dacă admitem ca dată a livrării 31 martie, adică ultima zi din trimestru. Sînt inconvenientele și în cadrul cooperativei. De pildă, Uzina de tractoare din Brașov nu ne asigură necesarul de piese turnate din aliaje de aluminiu.

— Cum se concretizează această înconstanță în livrări de materii prime și diverse piese turnate?

— Vă închipuiți ce de încurcături ne creează. În primul rînd, se produce stăgnare la unele mașini-unelte; programarea rezervelor se face foarte greu fiind necesare intervenții speciale la unele operații. În final, vă dați seama, este afectată desfășurarea ritmică a producției.

— Se înțelege, preocuparea colectivului pentru desăvîrșirea ritmicității producției, pentru evitarea unor asemenea dereglări va fi în viitor și mai consecventă. De altfel, în cadrul acțiunii de organizare științifică a producției și a muncii, am preconizat noi studii în acest domeniu. Noi ne-am convins din experiența de pînă acum că reușita acestei acțiuni depinde de continuitatea ei, de a-bordarea cu noi loturi ale perfecționării organizării interne a întreprinderii, de adîncirea și aplicarea integrală și operativă a studiilor elaborate. Și credem că și greutățile din afară vor fi biruite.

C. CAPRARU, corespondentul „Scintei”

Răsărirea grîului..

(Urmare din pag. 1)

Constantin Popa, „omul cu idei”, brigadier atunci, este de mai mulți ani președintele cooperativei agricole din Dor Mărunt. O casă-laborator se va construi în curtea cooperativei, experiențele pe lotul cooperativei au căpătîi, în mic, amplasarea unor teme de cercetare la un institut de specialitate, iar rezultatele ultimilor ani (în 1965 și 1966 premiul pe regiune pentru cea mai mare recoltă de porumb; de asemenea, pentru recolta de secară de zahăr, grîu și fasole) sînt cartea de vizită a agriculturii de la Dor Mărunt.

— Mă urmarez recolta unei alături de cîștig, obținută la noi în județ: grîu înfrîșit, înfrîșit, grîu, grîu a ieșit din iarnă, înfrîșit, frumos... Și înfrîșirea grîului era, într-adevăr, copleșitorul verde al pămîntului, sărbătorit în ziua de azi, cînd în curtea noastră sînt cîștigii. Aș fi vrut să scriu, amintindu-mi un tablou vechi al lui C. Piliuță, văzută cîndva, într-o expoziție: fondul întinecos al unei noți și porumbul să-și răsăre bobele în gingiile stulețelor. Există astronomi ai înaltului și astronomi ai pămîntului, ai adîncului. Stau pe loc spre tîinele lumii, și-au potrivit ochii magic pentru farmă și înfrîșit. Ochiul cu care trebuie privit începutul germinării...

— Stînta pămîntului a coborît pe pămînt. De mulți ani nu se mai scadam numai cu inspirație, nici chiar reportajele din agricultură nu mai pot fi scrise numai cu inspirație.

— Organizarea cîmpurilor experimentale și cum se reflectă în producție rezultatele obținute pe o anumită loturi a fost, de altfel, tema de studiu susținută de inginerul agronom Ilie Drăgan, la Institutul de Cercetări. Și dacă apăr copleșitoare muncă, pe cele peste 400 de hectare ale cooperativei, într-o asemenea zi de primăvară, copleșitoare sînt, în egală măsură, aceste „loturi albe” experimentale — fișele pe care agronomul Ilie Drăgan, la Institutul de Cercetări, și cînd sînt colaboratori acest lucru nu e întimplător o fișă de stil. De altfel, temele acestor studii — comportarea diferitelor soiuri de secară și de grîu ori hibridi de porumb, în diferite etape, densități, cu anumite doze de îngrășăminte — au ca rezultat imediat nu numai producțiile obținute pe cele două hectare de grîu, ci și cunoștințele oamenilor. Acestea sînt lucruri care pot fi cîntărite, dar te întimplă la fierea pas, împunîndu-ți o realitate evoluată: de la „agricultura de țărîni destocă” care anuța, în urmă cu o vreme, cu grîu în fișele pe care agronomul cercetător le compară, le interpretează.

GALAȚI A FOST APRINS FOCUL LA FURNALUL DE 1.700 MC

Programul pregătirilor în vederea intrării în funcțiune a primului furnal de 1.700 mc, construit la Combinatul siderurgic din Galați, a intrat în faza finală. Evenimentul, premergător apropiate sarje inaugurale, a fost consacrat de aprinderea focului. Acesta va arde un număr de zile cu o intensitate progresivă, urmîndu-se uscarea zincului refractar, verificarea sincronizată a instalațiilor de alimentare, a rezistenței la presiunea de regim a furnalului și a altor agregate tehnologice anexe. Tot într-un stadiu înaintat al pregătirilor se găsește și fabricarea de aglomerare a minereului și de oxigen primar, magistrală de benză, depozite de materii prime și materiale, centrala de aer și altele. (Agerpres)

În altă zi a primăverii, la Dor Mărunt, m-a întimplat cercul spre ploaie; zorul să se termine semnănat; graba, din cer, a avionului care răspîndea îngrășămintele; un du-te vino tractor, aioane, ca, sub comanda unor oameni purtînd pe fețe însemnele primului soare, primului vînt, primului praf, primei febre a acestei primăveri.

— Organizarea cîmpurilor experimentale și cum se reflectă în producție rezultatele obținute pe o anumită loturi a fost, de altfel, tema de studiu susținută de inginerul agronom Ilie Drăgan, la Institutul de Cercetări. Și dacă apăr copleșitoare muncă, pe cele peste 400 de hectare ale cooperativei, într-o asemenea zi de primăvară, copleșitoare sînt, în egală măsură, aceste „loturi albe” experimentale — fișele pe care agronomul Ilie Drăgan, la Institutul de Cercetări, și cînd sînt colaboratori acest lucru nu e întimplător o fișă de stil. De altfel, temele acestor studii — comportarea diferitelor soiuri de secară și de grîu ori hibridi de porumb, în diferite etape, densități, cu anumite doze de îngrășăminte — au ca rezultat imediat nu numai producțiile obținute pe cele două hectare de grîu, ci și cunoștințele oamenilor. Acestea sînt lucruri care pot fi cîntărite, dar te întimplă la fierea pas, împunîndu-ți o realitate evoluată: de la „agricultura de țărîni destocă” care anuța, în urmă cu o vreme, cu grîu în fișele pe care agronomul cercetător le compară, le interpretează.

Pericolul formalismului în colocviul dintre școală și familie

O sumară inventariere a atitudinilor părinților față de școală indică — pe lângă poziții de corectă înțelegere și înfaptuire a unei reale colaborări — și cazuri care generează rezultate slabe ale muncii educative. Semnalăm câteva dintre cele specifice ultimelor categorii, așa cum reies din propriile afirmații ale părinților:

— Am un copil minunat! Nici nu știu bine unde-l școală, cum arată dirigintele. Nu-am probleme!

Copilul trebuie înțeles din scurt; dacă nu zâmbește, măcar de 2-3 ori pe săptămână trec pe la școală, să aflu cum stau lucrurile.

— Tov. diriginte, sinte-tal lui... dintr-o X-a. Abia acum să-mi amintesc că... căzută la opt matrice. Ce e făcut?

Tabloul cazurilor tipice poate fi îmbogățit, nuanțat, dar în unele cazuri ar fi vorba de un stadiu „recoltă” suficient de înalt în ceea ce privește cunoștințele de cetățean și patriot.

Cauzele unor asemenea stări de fapt cred că trebuie căutate și în însuși modelul defectuos în care se realizează colaborarea acestor părinți cu școala.

După ce am urmărit, în cadrul unei cercetări, metodele muncii cadrelor didactice cu părinții ne putem să menționăm aici numai câteva aspecte de sinteză privind formele prin care școala contribuie la pregătirea pedagogică a familiei. A stabilii problematicii sistemului de colaborare pe care este necesar să-l posedă părinții constituie o primă etapă în munca școlii cu familia. Ce, cit, în ce ordine vor fi înșușite aceste cunoștințe, în ce mod de învățare? Răspunsul, pe lângă unele note diferențiate, în funcție de condiții concrete, are și câteva indicații comune: părinții trebuie să știe că scopul urmărit în educație, care sunt metodele adecvate și cum deurge, în mare, procesul formării personalității copilului la diferite vârste.

Dacă în planul școlii se pune în mod vădit ca obiectiv al propagandei pedagogice „educația în familie” — există pericolul de a realiza incomplet informarea părinților, pericolul repetării în timp și, în ultimă instanță, al unei munci neinteresante, care face formal colocviul dintre școală și familie. În asemenea condiții nu este de mirare dacă părinții sunt nemulțumi și că se vor oferi șansa, în fapt, să apară mai evident cu prilejul adunărilor organizate pe școală sau pe clase și al lectoratelor.

Vă rugăm părinți să nu mai cei al elevilor buni este referenț de auzit în școli.

Să ascultăm și „partea adversă”:

Am copilul în clasa a VII-a și până acum, am ascultat de cinci ori aceeași expunere despre „Importanța colaborării școlii cu familia... sau:

Să știu la adunare doar ca să nu se citească noaptea din catalog?

Cind însă părinții sint întâmpinați în școală cu mici expoziții de lucrări ale elevilor — ca la Școala nr. 12, de exemplu — cind sint solicitați să-și spună părerea asupra unor măsuri ale conducerii școlii, de evidențiere sau de sancționare — ca la Liceul „Neculcei” (ambii din București), cind pe înțelesul nu mai pe diriginte.

cl și pe ceilalți profesori ai clasei — cum se obișnuiește în multe școli — este de presupus că adunările și lectoratele sint frecventate în mod satisfăcător.

Numărul, organizarea și conținutul acestor întâlniri colective variază mult de la o școală la alta. Două-trei ședințe anuale, la care asistă câteva sute de părinți ai elevilor din clasele I-XI, — cum se ține la unele școli — nu pot oferi desigur prilej de dezbateri pe temele cele mai actuale pentru toți părinții. Dar chiar în cadrul unor adunări lunare ale părinților, elevilor dintr-o clasă sau din clase paralele, trebuie depășită practica citirii unui referat de către învățătorii și dirigintii. Am experimentat cu succes antrenarea părinților în prezentarea unor expuneri privind propria muncă educativă. Discuțiile suscitade de asemenea lucruri de cuvânt se leagă mai ușor, atmosfera este mai bună, părinții se simt mai în largul lor, schimbul de experiență este mai amplu și mai profund. Și în aceste cazuri sint însă necesare concluziile învățătorului sau ale dirigintelui, care să sintetizeze esențialul, să rectifice — cu tact — să completeze cu experiența pedagogică punctele de vedere exprimate de către părinți. Părinții au nevoie și de argumentații științifice privind esența procesului educativ și de fundamentarea adevăraților de principii, pe exemple, și de îndrumări concrete.

Consultanțele acordate părinților de către învățătorii și dirigintii sînt o altă formă a propagandei pedagogice în familia elevilor. Este bine cind inițiativa acestor întâlniri aparține părinților, dar și mai bine cind ei vin către școala din proprie inițiativă și nu neapărat fiindcă „s-a ivit o problemă”. S-ar putea spune chiar că prezența spontană a părinților la orele de consultații este un indicu al reușitei în munca școlii cu familia. Din păcate însă, întinim nu rareori fie profesori care asteaptă în zadar să fie solicitați — fie părinți care iau drumul școlii numai ca să se plîngă de nedreptăți imaginare, să facă apel la „înțelegere”. Cu citva timp în urmă s-a experimentat la Liceul nr. 10 din Capitală sistemul consultațiilor pe grupe de părinți interesați de aceeași problemă. Aceasta formă — intermediară între dezbaterile „în pleni” părinților copilor dintr-o clasă și consultațiile individuale — s-a dovedit utilă atît pentru a găsi soluții cazurilor mai complexe, atît pentru a stabili un punct de legătură în cadrul grupului de părinți. Cu același prilej, se făceau și recomandări bibliografice din literatura de popularizare a cunoștin-

țelor pedagogice și chiar s-a organizat, printr-o bibliotecă voluntară, înghiebată în acest scop, un schimb de cărți între părinți.

Dar colocviul școală-familie nu trebuie neapărat să aibă drept sediul școala. Conducerea liceului de lingă uzina „23 August” a inițiat o formă deosebită de legătură cu familia elevilor: adunări ale părinților în uzină, unde lucrarea e o bună parte dintre ei. Măsurile privind supravegherea copiilor, folosirea timpului liber, disciplina școlară au stat deopotrivă în atenția cadrelor didactice și a celor din uzină.

După cum se știe, una din obligatiile învățătorilor și dirigintilor este vizitarea elevilor în domiciliul acestora. Formele de legătură între școală și părinți sînt în cunoașterea „de visu” a condițiilor educative din familie, cunoașterea care interesele și dezvoltarea mai presigătoare a copilului și a ritmicității individuale ale fiecărui elev. Numai că avantajele vizitelor sint depășite pentru unele cadre didactice de incomoditatea efectuatărilor lor. Înțelegem frecvent menținea în planurile învățătorilor și dirigintilor: „voi vizita elevii acasă”, cîteodată o indicație numerică (5 pe trimestru, de exemplu). Mai rar sint și precizări nominale. Dar și mai rar se întîmplă ca planul să fie îndeplinit. Ba uneori se consideră că vizitarea elevilor ar fi o măsură extremă, cind tot ce s-a făcut pînă atunci a fost insuficient. („Am fost pînă și la el acasă...”). Nu putem să ne bine să credem în „minuni pedagogice”, dar în câteva împrejurări am constat că unele diriginte le viața unor elevi, tocmai ca urmare a apropierii, a cunoașterii mai adevărate, realizate prin vizitele educato-rului la el în familie. Aceasta a putut orienta mai bine părinții și, totodată, ei însuși a găsi soluții adecvate copilului respectiv.

Obiectivele numeroase și complexe ale muncii școlii cu familia fac necesară participarea activă și competentă a părinților la această muncă, ei a tuturor profesorilor. Este necesar deci să se evalueze, pe planul fiecărui colectiv didactic, sarcinile educative, dirigintele și metodele necesare de a asigura viitorilor învățători și profesori, atît prin cursurile de pedagogie cit și prin activitatea în cadrul practicii profesionale, o pregătire responsabilă. Programele actuale sint deficiente în această direcție.

La îmbunătățirea activității comune a școlii și familiei este necesară să contribuie activ și competent cercetarea științifică, dînd fundament teoretic atît practicilor tradiționale pozitive, cit și elementelor noi, experimentate în lumina științelor actuale. Pedagogia familiei, conținutul și metoda muncii școlii cu familia, trebuie să fie studiate în lumina științelor actuale. Pedagogia familiei, conținutul și metoda muncii școlii cu familia, trebuie să fie studiate în lumina științelor actuale. Pedagogia familiei, conținutul și metoda muncii școlii cu familia, trebuie să fie studiate în lumina științelor actuale.

opinii

vătători și dirigintii. Am experimentat cu succes antrenarea părinților în prezentarea unor expuneri privind propria muncă educativă. Discuțiile suscitade de asemenea lucruri de cuvânt se leagă mai ușor, atmosfera este mai bună, părinții se simt mai în largul lor, schimbul de experiență este mai amplu și mai profund. Și în aceste cazuri sint însă necesare concluziile învățătorului sau ale dirigintelui, care să sintetizeze esențialul, să rectifice — cu tact — să completeze cu experiența pedagogică punctele de vedere exprimate de către părinți. Părinții au nevoie și de argumentații științifice privind esența procesului educativ și de fundamentarea adevăraților de principii, pe exemple, și de îndrumări concrete.

Consultanțele acordate părinților de către învățătorii și dirigintii sînt o altă formă a propagandei pedagogice în familia elevilor. Este bine cind inițiativa acestor întâlniri aparține părinților, dar și mai bine cind ei vin către școala din proprie inițiativă și nu neapărat fiindcă „s-a ivit o problemă”. S-ar putea spune chiar că prezența spontană a părinților la orele de consultații este un indicu al reușitei în munca școlii cu familia. Din păcate însă, întinim nu rareori fie profesori care asteaptă în zadar să fie solicitați — fie părinți care iau drumul școlii numai ca să se plîngă de nedreptăți imaginare, să facă apel la „înțelegere”. Cu citva timp în urmă s-a experimentat la Liceul nr. 10 din Capitală sistemul consultațiilor pe grupe de părinți interesați de aceeași problemă. Aceasta formă — intermediară între dezbaterile „în pleni” părinților copilor dintr-o clasă și consultațiile individuale — s-a dovedit utilă atît pentru a găsi soluții cazurilor mai complexe, atît pentru a stabili un punct de legătură în cadrul grupului de părinți. Cu același prilej, se făceau și recomandări bibliografice din literatura de popularizare a cunoștin-

țelor pedagogice și chiar s-a organizat, printr-o bibliotecă voluntară, înghiebată în acest scop, un schimb de cărți între părinți.

Dar colocviul școală-familie nu trebuie neapărat să aibă drept sediul școala. Conducerea liceului de lingă uzina „23 August” a inițiat o formă deosebită de legătură cu familia elevilor: adunări ale părinților în uzină, unde lucrarea e o bună parte dintre ei. Măsurile privind supravegherea copiilor, folosirea timpului liber, disciplina școlară au stat deopotrivă în atenția cadrelor didactice și a celor din uzină.

După cum se știe, una din obligatiile învățătorilor și dirigintilor este vizitarea elevilor în domiciliul acestora. Formele de legătură între școală și părinți sînt în cunoașterea „de visu” a condițiilor educative din familie, cunoașterea care interesele și dezvoltarea mai presigătoare a copilului și a ritmicității individuale ale fiecărui elev. Numai că avantajele vizitelor sint depășite pentru unele cadre didactice de incomoditatea efectuatărilor lor. Înțelegem frecvent menținea în planurile învățătorilor și dirigintilor: „voi vizita elevii acasă”, cîteodată o indicație numerică (5 pe trimestru, de exemplu). Mai rar sint și precizări nominale. Dar și mai rar se întîmplă ca planul să fie îndeplinit. Ba uneori se consideră că vizitarea elevilor ar fi o măsură extremă, cind tot ce s-a făcut pînă atunci a fost insuficient. („Am fost pînă și la el acasă...”). Nu putem să ne bine să credem în „minuni pedagogice”, dar în câteva împrejurări am constat că unele diriginte le viața unor elevi, tocmai ca urmare a apropierii, a cunoașterii mai adevărate, realizate prin vizitele educato-rului la el în familie. Aceasta a putut orienta mai bine părinții și, totodată, ei însuși a găsi soluții adecvate copilului respectiv.

Obiectivele numeroase și complexe ale muncii școlii cu familia fac necesară participarea activă și competentă a părinților la această muncă, ei a tuturor profesorilor. Este necesar deci să se evalueze, pe planul fiecărui colectiv didactic, sarcinile educative, dirigintele și metodele necesare de a asigura viitorilor învățători și profesori, atît prin cursurile de pedagogie cit și prin activitatea în cadrul practicii profesionale, o pregătire responsabilă. Programele actuale sint deficiente în această direcție.

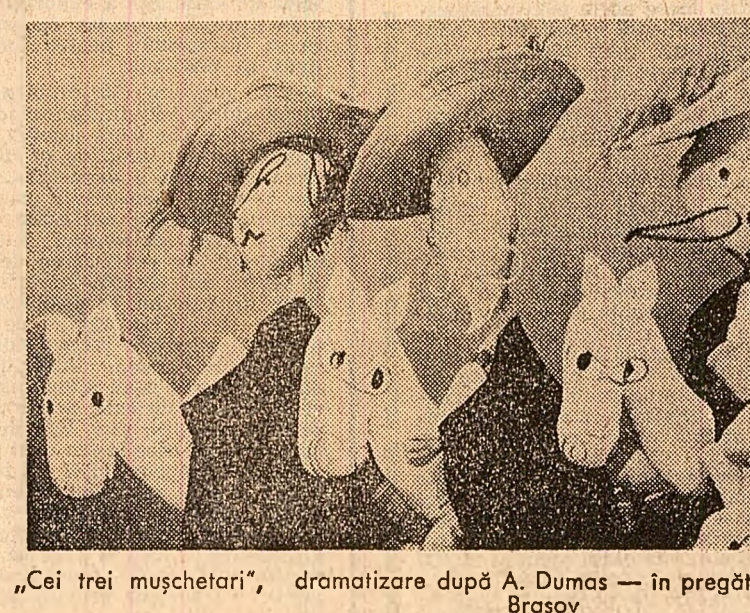
La îmbunătățirea activității comune a școlii și familiei este necesară să contribuie activ și competent cercetarea științifică, dînd fundament teoretic atît practicilor tradiționale pozitive, cit și elementelor noi, experimentate în lumina științelor actuale. Pedagogia familiei, conținutul și metoda muncii școlii cu familia, trebuie să fie studiate în lumina științelor actuale. Pedagogia familiei, conținutul și metoda muncii școlii cu familia, trebuie să fie studiate în lumina științelor actuale.

cinema

- Eddie Chapman, agent de artă: PATRIA — 9; 12; 15; 18; 21.
- Celoi trei nopti ale unel iubiti: SALA PALATULUI (scris de bilete 23/9 — orele 17), REPUBLICA — 9; 11,30; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15.
- Eu, eu, eu... și ceilalți: CAPITOL — 9; 11,15; 13,30; 16,15; 18,30; 21.
- Pentru citiva dolari in plus: LUCEAFARUL — 9,15; 12; 15,15; 18; 20,45; FESTIVAL — 9; 12; 15; 18; 21; MODERN — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 17,15; 19,30.
- Topkapy: BUCURESTI — 9; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21.
- Răpirea fecioarelor: FEROVIA — 9,45; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20, EXCELSIOR — 9,45; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21 (la ambele completarea MUCII și formula lui de viață); GLORIA (completare Dacă ai știu) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30; MELODIA (completare Orizont științific nr. 1/1968) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
- Noaptea nunții în ploaie: ARTA (completare Orizont științific nr. 1/1968) — 8,45—15,45 în continuare; 18,15; 20,30.
- Doctorul Amădore: CENTRAL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,30.
- Lumea comică a lui Harold Lloyd: CINEMATECA — 10; 12,30.
- Hocus-Focus: VICTORIA (completare Studioanele vă așteaptă) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
- Sîntul la pîndă: LUMINA (completare Crelerul) — 9,15; 11,30; 13,45; 16,15; 18,30; 20,45; GIULEȘTI (completare Flora australiană) — 10; 13,30; 16; 20,30; FLAMURA (completare Gustav și Clara Mergușoacă) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- Tom și Jerry: DOINA (completare Fuga Dușcă) — 9; 10,30; 12; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- Am înțeles țigani fericiți: UNION (completare Anatolia ospitalieră) — 10; 13,30; 16; 20,30; DRUMUL SĂRII (completare Lăutarii pe sine) — 10; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- Digul — Flori pentru Istor — Cînd frumosul este uil — Reportaj prin Tara Birsei — Pepite — Trei povești de dragoste: TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
- Valețul de piacă: INFRAȚIUNEA ÎNTRE POPOARE (completare Săptăm pe sine) — 10; 13; 15,15; 20,30.
- Leul african: DACIA (completare Năică pleacă la București) — 9—17 în continuare; 19; 21; AURORA (completare O după amiază plină de peripeții) — 9,30; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.
- Cântăci idolul: BUZEȘTI (completare Plederle pe sunet box) — 10,30; 13; 20,30; VITORUL (completare Orașul fără străzi) — 10,30; 13; 20,30.
- Cu toată viteza, înainte!: GRIVIȚA (completare Lupta internă a speciilor) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- Evrei de la Telemark: BUCUȘTI — 9,15; 12; 15; 17,45; 20,30; FLOREASCA — 10; 12,30; 15; 17,45; 20,30.
- Post-Sezon: UNIREA — 15,15; 17,45; 20,15.
- Două bilete la matineu: TOMIS (completare Cu dansatorii magharli în Grecia) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- Cel șapte samurai: FLACĂRA — 14,30; 17,30; 20,45.
- Incercarea: VITAN (completare Salut, Kenya!) — 15,30; 18; 20,30.
- Lume nebulă, nebulă, nebulă: MIORIȚA — 9,30; 13; 16,30; 19,45; LIRA — 16; 19,30.
- Muzicalant: POPULAR (completare Miracole) — 15,30; 18; 20,30.
- Impușcături pe portavii: MUNCA (completare Împlinire) — 15,30; 18; 20,30; RAHOVA (completare Orizont științific nr. 12/1967) — 15,30; 18; 20,30.
- Un idiot la Paris: MOȘIOL (completare Atenție, cluperci!) — 15,30; 18; 20,30.
- Blestemul rubinului negru: VOLGA (completare Gustav și Maria bine) — 9,30—14 în continuare; 16,15; 18,30; 20,45.
- Un bărbat și o femeie: PROGRESUL (completare Pluta II) — 15,30; 18; 20,30; FERENTARI (completare Gigantul înaripat) — 15,30; 18; 20,30.
- O sută unu dalmațieni: COTROCENI (completare Năică și verveța) — 10; 15,30; 18; 20,30.
- Reînnoarea lui Surcouf: PACEA (completare Orizont științific nr. 12/1967) — 10; 15,30; 18; 20,30.
- Martin, soldat: COSMOS (completare Incercări) — 14,30; 16,30; 18,30; 20,30.
- Filarmonica de stat „G. Enescu” (la Ateneu): Concert simfonic. Dirijor: Mircea Popa. Solisti: Nikita Magaloff (Elveția) — 20.
- Opera română: Lucia de Lamermoor — 19,30.
- Teatrul de stat de operă: Tara surisului — 19,30.
- Teatrul National „I. L. Caragiale” (sala Comedia): Oamenii și soareci — 19,30. (sala Studiu): O femeie cu bani — 19,30.
- Teatrul de Comedie: Capul de rățoi — 20.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A): Keam — 20.
- Teatrul „C. I. Nottara” (sala Magheru): Petru Rareș — 19,30. (sala Studio): Femeie singur — 20.
- Teatrul „Barbu Delavrancea”: Cine l-a ucis pe Carol al I-lea? — 19,30.
- Teatrul Mic: Dol pe un balansor — 20.
- Teatrul „Ion Creangă”: Toate pinzele sus — 9,30. Năzdrăvăniile lui Păcălă — 16.
- Teatrul evreiesc de stat: Mangherada — 20 (premieră).
- Studiul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale”: O noapte furtivă — 20.
- Teatrul „Tăndărică” (sala din Calea Victoriei): Heana Sînziana — 10. (sala din str. Academiei): Tigrișorul Ter — 10. Văzătorul din Oz — 17.
- Teatrul satiric-umorist „C. Tănase” (sala Savoy): Ca la Tă-nase — 19,30.
- Ansamblu artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor: Cu pararele pe pămînt — 20.
- Cercul de stat: Ansamblu Cercul Mare din Moscova — 20.

teatre

- Teatrul National „I. L. Caragiale” (sala Comedia): Oamenii și soareci — 19,30. (sala Studiu): O femeie cu bani — 19,30.
- Teatrul de Comedie: Capul de rățoi — 20.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A): Keam — 20.
- Teatrul „C. I. Nottara” (sala Magheru): Petru Rareș — 19,30. (sala Studio): Femeie singur — 20.
- Teatrul „Barbu Delavrancea”: Cine l-a ucis pe Carol al I-lea? — 19,30.
- Teatrul Mic: Dol pe un balansor — 20.
- Teatrul „Ion Creangă”: Toate pinzele sus — 9,30. Năzdrăvăniile lui Păcălă — 16.
- Teatrul evreiesc de stat: Mangherada — 20 (premieră).
- Studiul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale”: O noapte furtivă — 20.
- Teatrul „Tăndărică” (sala din Calea Victoriei): Heana Sînziana — 10. (sala din str. Academiei): Tigrișorul Ter — 10. Văzătorul din Oz — 17.
- Teatrul satiric-umorist „C. Tănase” (sala Savoy): Ca la Tă-nase — 19,30.
- Ansamblu artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor: Cu pararele pe pămînt — 20.
- Cercul de stat: Ansamblu Cercul Mare din Moscova — 20.

„Cei trei mușchetari”, dramaturgie după A. Dumas — în pregătire la Teatrul de păpuși din Brașov. Foto: M. Cleo

„Inca de la publicarea ei în „Gazeta Literară”, piesa lui Marin Preda „Martin Bormann” a trezit un viu interes, nu numai prin însușirile literare — în care este vizibilă amănunțita puterile personalității scriitoricești a autorului — dar și prin factura ei aparte în peisajul creației noastre dramatice. Într-un moment în care nu lipsește buclă de laude, de mărunți și efemer succes comercial, „Martin Bormann” se distinge prin aceea că între-prinde o dezbateră de idei, cu implicatiile umane de o largă universalitate, înfruntând cu îndrăzneală dificultățile abordării scenice a unui subiect de o actualitate ardentă, aproape publicistică.

Punctul de plecare al dramei îl constituie un episod din viața internațională a care a pasionat opinia publică. Care călăuză nazist, de o înaltă înaltă, Martin Bormann, considerat mult timp decedat, trăiește sub un nume fals și se ascunde într-o din țările Americii Latine? Autorul nu se oprește însă asupra laturii senzationale, ci dezvoltă un investigație menită să dezvăluie urmele sinistrului personaj — încearcă să desprindă semnificații etice și filozofice contemporane a dramei. Ce unități identității și de o unitate în asemenea om, chiar dacă puterea sa nu se mai întinde asupra unor vaste teritorii și asupra a zeci de milioane de oameni, ci doar asupra unei mici colțuri de conștiință expătriată? Este, după cum parea o arată în câteva imagini elovente, unul dintre acele universuri pe care literatura ultimelor decenii le-a numit „concentraționare”, o lume unde sîrmele ghimpate, chiar dacă nu sint ridicate la vedere, trec prin sufletele oamenilor, o

lume unde domnește dreptul pumnului și intimidarea, sub firma neșteguită compusă a unui „paradis terestru”. În această ambianță creată de supraviețuirea și fascinantul creșterea după 20 de ani de generație care — deși n-a auzit măcar de Hitler — are inoculată otrava spirituală de turmă, a respectului și supunerii față de forță, o generație „acmatizată” cu brutalizarea și umilitarea omului.

Reprezentînd debutul în teatru al reputatului nostru prozator, „Martin Bormann” nu are o construcție scenică foarte bine înche-gată, discuția nu e întotdeauna creată pe deplin, există pașune parazitară și trenante. Totuși, lucrarea mi se pare dramatică în esența ei, prin aceea că latura epică este subordonată unui conflict fundamental și acut. Elimînd detaliile mărunte, pe care le putem bănuși sau ignora, Marin Preda a construit întreaga acțiune și a gradat desfășurarea ei spre cîlcioră categoria dintre exponenții forței arbitrare și omul care vine să neghe supremația arbitrarului. Acesta din urmă nu e un personaj ideal; e un ziarist de origine română, născut în străintătate și lucrînd în presa occidentală identitatea lui conștientă confuz de autor, care-l atribuie și calitatea de fost... consilier al lui Chombe), nestatornic, puțin aventurier, ciudat uneori, dar — ceea ce îl definește în chip esențial — stăpînit de pasiunea prezentei în miezul evenimentelor capitale pentru destinul lumii contemporane și a explicării lor. Aceasta pasiune reportericească, ce depășește ce rizioteza profesională spre a se transforma în angajare și responsabilitate, îl îndeamnă să intre în co-

lonia pe care o presupune condusă de Martin Bormann. Ziaristul Jean Paulescu se revoltă împotriva ne-dreptăților pe care le simte și le vede producîndu-se în jurul său, dar el vrea în același timp să înțeleagă resorturile intime ale durerosului fenomen social la care asistă, mecanismul de gândire și de acțiune care face posibilă re-

Din păcate, acest text demn să marcheze un moment interesant în viața noastră teatrală, a fost foarte puțin servit în spectacolul Teatrului National „I. L. Caragiale”, astfel dar el vrea în același timp să înțeleagă resorturile intime ale durerosului fenomen social la care asistă, mecanismul de gândire și de acțiune care face posibilă re-

lume unde domnește dreptul pumnului și intimidarea, sub firma neșteguită compusă a unui „paradis terestru”. În această ambianță creată de supraviețuirea și fascinantul creșterea după 20 de ani de generație care — deși n-a auzit măcar de Hitler — are inoculată otrava spirituală de turmă, a respectului și supunerii față de forță, o generație „acmatizată” cu brutalizarea și umilitarea omului.

Reprezentînd debutul în teatru al reputatului nostru prozator, „Martin Bormann” nu are o construcție scenică foarte bine înche-gată, discuția nu e întotdeauna creată pe deplin, există pașune parazitară și trenante. Totuși, lucrarea mi se pare dramatică în esența ei, prin aceea că latura epică este subordonată unui conflict fundamental și acut. Elimînd detaliile mărunte, pe care le putem bănuși sau ignora, Marin Preda a construit întreaga acțiune și a gradat desfășurarea ei spre cîlcioră categoria dintre exponenții forței arbitrare și omul care vine să neghe supremația arbitrarului. Acesta din urmă nu e un personaj ideal; e un ziarist de origine română, născut în străintătate și lucrînd în presa occidentală identitatea lui conștientă confuz de autor, care-l atribuie și calitatea de fost... consilier al lui Chombe), nestatornic, puțin aventurier, ciudat uneori, dar — ceea ce îl definește în chip esențial — stăpînit de pasiunea prezentei în miezul evenimentelor capitale pentru destinul lumii contemporane și a explicării lor. Aceasta pasiune reportericească, ce depășește ce rizioteza profesională spre a se transforma în angajare și responsabilitate, îl îndeamnă să intre în co-

lonia pe care o presupune condusă de Martin Bormann. Ziaristul Jean Paulescu se revoltă împotriva ne-dreptăților pe care le simte și le vede producîndu-se în jurul său, dar el vrea în același timp să înțeleagă resorturile intime ale durerosului fenomen social la care asistă, mecanismul de gândire și de acțiune care face posibilă re-

Din păcate, acest text demn să marcheze un moment interesant în viața noastră teatrală, a fost foarte puțin servit în spectacolul Teatrului National „I. L. Caragiale”, astfel dar el vrea în același timp să înțeleagă resorturile intime ale durerosului fenomen social la care asistă, mecanismul de gândire și de acțiune care face posibilă re-

cronica teatrală

„MARTIN BORMANN”

de Marin PREDA

năsterea unui lagăr de tip nazist. Tentativa sa de a întreprinde în dialog de idei cu conducătorii acestui lagăr mascat constituie o eroare din pricina căreia eroul e cit pe ce să-și piardă viața — și care se dovedește în orice caz fatală dragostei lui înfrupte cu o tinărilor colonistă. Dar pentru spec-tacul, pentru sensul dramei, ex-periența lui Paulescu e edificato-riară, relevînd imposibilitatea de a rămîne indiferent în fața unei alternative cruciale pentru omenie-tatea modernă.

torilor dezvăluite. Pe scenă nu s-a realizat tocmai acel climat de cutremurare, de înfiorare în fața unei mentalități care promovează în mod deliberat crima, strivirea mor-tală și fizică a ființei umane. Preocupată, pare-se, mai mult de a da spectacolului un dinamism pro-priu literaturii de aventură, regia (Sorana Coramă) a trecut întreg accentul pe latura superficială a ac-tiunii, apelînd la un pitoresc ce nu mi se pare a avea nimic comun cu spiritul textului. Îndoeși, s-a pier-dut gravitatea problematicii filozofice,

De vorbă cu: **CATUL BOGDAN, MARIN GHERASIM, VIOLEA MĂRGINEAN, CONSTANTIN PILIȚĂ, CONSTANTIN POPOVICI, ION SĂLIȘTEANU** despre:

TEMELIA FILOZOFICĂ A ARTEI

Creția artistică are o sursă de permanentă vitalitate: efortul fiecărui generații de artiști de a se însuși din conținutul de viață, aîm eveniment, din istorie, de a-și con-pura și preciza idealul, perpetuu rapo-rtat prin artă la viață. Orice gene-rație aspiră la o viziune proprie, la adevărul propriu și trebuie să ven-dă în această viziune, în această tra-diție culturală. Căci fondul cultural uman, tradiția de cultură a unui popo-r au o continuitate a structurilor care mai mult sau mai puțin pre-gnant transpore în mod sigur în tre-petă evoluției sale.

Marile epoci artistice — Antichita-tea clasică sau Renașterea — se în-scriu în istoria culturii prin aria complexă de afirmare a concepțiilor estetice. Proeminentele istorii ar-tele sînt primate tocmai de acces-te evoluții artistice în care sen-sul filozofic le ordonează. Marii ar-tiști au fost filozofi profunzi, marile epoci de creație au impus idealuri umane, sociale, artistice, istoria cul-turii întregindu-le ca momente de fervoare spirituală. Poate fi despăr-țită opera de artă în compartimen-te distincte în care se vor citi pro-bleme de limbaj, mijloace de expre-sie, spiritualitate, participare, fără ca prin aceasta să nu sufere amputa-ți. O atare clasificare este imposibilă.

„Forma de expresie este imaginea, revelatorul gândurilor personale, în-tîme a întregului său conținut afec-tiv. Universul pictorial, al artistului în general este viața, faptele ei. S-a vorbit de artiști izolați. Aceasta este o iluzie. Artistul este în primul rînd un om. El trăiește, este obligat să răspundă totdeauna la solicitările vie-tii. Alături de el, sau mai exact în el trăiesc toate amintirile sale, toate experiențele sale, viața strămoșilor săi. Toate acestea înseamnă univer-sul pictorial. Ele se constituie ca teme ale picturii și toate mijloacele noastre artistice de expresie trebuie să convergă în realizarea ei. Tematica picturii trebuie deci înțelea-să ca un mod specific de a în-telege mișcarea noastră contemporană a vieții, de a-și simți pulsul în modul

GINDIRE PLASTICA ORIGINALA

Există ca în orice artă un labora-tor al creației plastice. Dacă vom lua expresia în sens figurat vom înțelege că motorul creației unui tablou de valoare este o gândire artistică pro-fundă. Se poate însă cere ca această gândire pe care o dorim originală, mărturisită din spiritualitatea noastră specifică să apară dintr-o dată spontan, fără un exercițiu lung și răbdător?

„Ce nu-ți aparține, nu-ți aparține — spune pictorul Catul Bogdan — și, oricum, mai devreme sau mai târziu se va observa. Uneori ne putem înșe-ala constatănd apoi că în spațiile unor aparate care ne pot încanta nu se află o acoperire de substanță reală. Artistul nu poate porni pe drumul descoperirii propriei sale personalități decât cu încrederea și speranța că o va găsi. Dar nu e deloc suficient. El trebuie să se angajeze în creația unei opere, a copleșitor. Nu-l pot lăsa indiferent toate acestea. E de raportare și astfel se autodefinește. Dar lucrurile se complică. Cuvintele îl ajută pe scri-tor să se exprime. Limbajul vorbelor e mai ușor de învățat și de mimat. Culoarele, linia și toate celelalte se supun decît foarte târziu. Trebuie multă muncă și multă răbdare. Ar fi instructiv să urmărim cite drumuri există în această luptă pentru perso-nalitate, pentru stil în creația unui mare maestru”. Și iată părerea unui coleg de breșă, tânărul pictor Ma-rin Gherasim: „Cu excepția pasi-șorilor iremediabili nu este de con-ceptat creatorul valoros fără perso-nalitate, fără originalitate (care desigur se împelzește, se cristalizază în timp printr-o muncă îndrăznică). Cum va fi opera noastră, cu ce mijloc, tehnice o vom realiza, cum vom ex-prima specificul genului abordat — toate acestea sînt probleme de im-portanță dar care nu trebuie să devină o obsesie și pe care nu putem să o privim ruptă dintr-un context mai larg, din contextul determinatelor ei. O opinie simulară se găsește expri-mată în cuvintele colegului nostru, cel care izvorăște această creație. Opera artistică nu s-a aflat niciodată pe neant. Ea este expresia unei spiri-tualități, a unui orizont de idei, iar arta de azi, de ieri, nu poate fi de-scurtată de o concepție pur formală, al idelilor ce animă pe oamenii vremii noastre, expresie a filozofiei, a concepțiilor noastre despre lume și viață. Evident că toate deter-minările sociale și spirituale sînt conjugate și ele vizează sîraturii profunde ale sensibilității umane, artistul extrăgînd dintr-o realitate multiplă o substanță artistică, viabilă și fertilă. Raportîndu-se la lumea în care trăiește, artistul se simte angajat față de ea, creația sa constituie po-zitia față de viață, față de existența umană. Filozofismul socialist este o filozofie care deschidînd drumul crea-ției autentice, o confirmă în dialog cu forțele luminoase ale rațiunii, au-torizîndu-i rolul și puterea de a con-tribui la transformarea societății și conștiinței omului.

Puncte de vedere în preajma Conferinței pe țară a Uniunii Artiștilor Plastici

„Cred că nu putem vorbi de actual creator de opere de artă, fără a avea în vedere acea atitudine implicită față de lume, față de univers, atitu-dine izvoată organic din întreaga fi-ință a artistului, atitudine ce presupune modalitatea noastră speci-fică de a percepe existența de a avea o concepție bine determinată față de ea, într-un cuvînt nu putem înțipui opera de artă fără o pre-a-bilă concepție filozofică, concepție trăită adevă și nu numai teoretizată. Fără această atitudine, fără capaci-tatea de a ne ridica opera de la idee, la simbol nu sîntem decît simpli mes-teșugari mai mult sau mai puțin a-bili, manufacturieri. Opera de artă trebuie să devină un fapt spiritual, o poartă prin care pătrundem într-o lume de esențe, să deschidă o nouă perspectivă spre complicata ființă o

Samoa de Vest — un punct minuscul pe glob, pierdut pe întinderea Pacificului...
Chidul turistic fixează cu scrupuloasă precizie coordonatele arhipelagului Samoa: 169 și 170° longitudine vestică și 13 și 14° latitudine sudică. Insulele sînt așezate pe căile maritime care duc din America spre Noua Zeelandă și Australia. Din arhipelag pînă la Sidney sînt 3840 kilometri, pînă la Auckland — 2696 kilometri, iar pînă în Suva (insulele Fiji) 1032 kilometri. Arhipelagul Samoa este străbătut de meridianul 180, pe unde trece linia internațională a schimbării datelor.

Se știe că după ziua de marți urmează întotdeauna cea de miercuri. Pe noi, însă, deși părăsim Noua Zeelandă la bordul unui avion într-o marți și aterizăm în insulele Fiji miercuri, Samoa de Vest ne întâmpină tot cu o marți, în ziua celor 24 de ore scurse.

Statul Samoa de Vest, cu o suprafață de 2927 kilometri pătrați, este alcătuit din nou insule, dintre care patru locuite: Savaii, Upolu, Manono și Apolima. Nelocuite sînt: Fanuatano, Namua, Nuntete, Nuuhua și Nuusafe.

creția mataului. El împarte alimentele, îl recompensează pe cel mai vrednic membru al „familiei” cu o bucată în plus de taro sau carne de porc, avînd însă grijă, în primul rînd, de propriul persoană. Dacă mataul observă că într-o familie oarecare sînt copii care nu se bucură de dragostea părinților, el poruncește altui membru să-l adopte. Se întâmplă însă ca și în această familie copii să-și ducă greul. Atunci îi ia sub aripa sa și îl protejează de a deveni tată. Nu întîmplător în limba samoană nu există cuvintele mamă, sau tată, ci numai noțiunile: „femeie în vîrstă de a deveni mamă” și „bărbat în vîrstă de a deveni tată”.

Am avut prilejul să discut despre matai cu diversi oameni. Mulți samoani sînt de părere că sistemul căpeteniilor este de neclintit, că el reprezintă temelia natiunii. Aceste căpetenii dețin 83 la sută din tot pă-

gînd: cită liniște și aici. Desi circula mașini și în mica piață din fața turnului de apă, nu se aude nimic de mașini sau de mașinile din jur. Dar mașinile sînt puțin și vechi.

Autobuze vechi, cu carcasa uzată, care fac curse între capitală și stațiile depărtate ale insulei au port-bagaje special amenajate, în care localnicii își așază produsele pe care le duc spre vinzare.

În fața micului bazar se află o bibliotecă orășenească. Directorul ei m-a informat că dispune de 22.000 de volume. Biblioteca mai are la dispoziție două mici caravane cinematografice mobile. Filmele sînt vechi, dar prezentarea lor e o adevărată sărbătoare în satele de pe litoral. Insularii vin acolo cu mic și mare, iar uneori cer să ruleze un film de două și chiar de trei ori.

Spitalul din Apia are

O dată pe an, în noiembrie cînd e lună plină, ocazional dăruiesc locuitorilor arhipelagului viermi poloi. În timpul refluxului, copiii și femelele adună din locurile cu apă nu prea adîncă scoici comestibile. Pe vremea calmă, în apele neadînci ale lagunelor bărbății așază niște vase speciale în care intră pește, după care, vîrîți pînă la brîu în apa caldă, îl omorîră cu un trident fixat de un băț. Am întîlnit în Samoa și pescari — vinători, care împușcă peștii de pe lîm, cu o armă de calibrul mic.

Samoaianii nu pregătesc provizii din pește, nu-l usucă, nu-l zvîntă la soare și nu-l sărează. El îl consumă fie fript, pe pietre încălzite, fie copleț în frunze de bananieri, fie crud, împodobit cu-1 moale în prealabil în lapte de nucă de cocos.

Pentru insularii peștele n-are importanță industrială, căci n-au cum să-l vîndă. Ori că ar putea de paradocșul, țara care poate dispune de atîta pește trebuie să importe conserve și pește congelat. Am discutat această temă cu mulți samoani. Răspunsul era învariabil: „Peștele nu este industrializabil”. Industria necesită ambarcațiuni puternice, care nu există în țară, iar importul lor e costisitor.

Economia statului Samoa de Vest se bazează mai ales pe trei produse: copra, cacao și bananele.

Cîtînd ziare samoane, am observat că aproape toate firmele și companiile străine, care oferă consumatorilor samoani diverse produse, sînt reprezentate în Apia prin agenți sau intermediari. Cartierul general al acestor companii se află însă la distanță de mii de kilometri de Samoa de Vest — în Germania occidentală, Anglia și mai cu seamă în Noua Zeelandă. Pe frontispiciile multor magazine pot fi citite numele unor firme neozelandeze; ele au rămas de pe vremea cînd Samoa de Vest se afla sub dominația colonială, cînd companiile neozelandeze s-au bucurat aici de mari avantaje și privilegii. Erau tîmpuri de înflorire, cînd venit, iar taxele vamale pe care le plăteau pentru importul mărfurilor lor erau practic achitate de oamenii muncii samoani sub formă de diverse impozite.

Într-un interval sînt de scurt guvernatori independenți din Samoa de Vest: i-a fost greu să rupă cu toate companiile foștilor stăpîni ai țării. Acest proces necesită o perioadă mai lungă, dacă ținem seama de inflația economică grea a țării. La ora actuală au rămas foarte puține plantații care să aparțină capitalului străin. În cele care există sînt obligați să plătească impozite normale pe venituri. Înțelegînd că în acest stat independent le va fi greu să domine, mulți din foștii proprietari au abandonat plantațiile pînă în zilele lor țării. Am avut prilejul să văd asemenea plantații, de cacao, părăsîte de proprietari.

Samoa de Vest e departe de liniștea turistică foarte frecventată. Cel mai apropiat aeroport internațional, unde se întretaie liniile aeriene din America și Asia, este orașul Nandy din insulele Fiji.

Samoaianii nu și-au propus niciodată să dezvolte turismul, căci s-au ocupat de asta aducute cu sine tulburarea inevitabilă a tradiționalului lor mod de viață și tot felul de complicații legate de alinașul străinilor în țară. Căpeteniile auziseră vorbindu-se că după ce unele firme turistice din Occident înființaseră centre turistice excelente în Tahiti, Hawaii, Bermuda și Marșii, aceste regiuni deveniseră totodată centre ale unor moravuri nesănătoase — prostituție, betie, crime.

Cu toate acestea mișcarea turistică a început să se facă simțită și în atmosfera patriarhală din Samoa de Vest. Eu am vizitat Samoa în calitate de ziarist și am scris despre aceste insule ceea ce am izbutit să văd într-un interval nu prea lung.

Toate datele obținute sînt trecute în fișa obiectivului de cercetare și ca urmare conservării optime a acestor prețioase opere de artă. O imensă arhivă cuprinde zeci de mii de clișee radiografice.

Laboratorul e un prețios auxiliar al istoricilor și criticilor de artă care vor să studieze detaliile unui tablou. Lui i se datorează unele descoperiri interesante. De pildă, examenul la ultraviolete al tabloului „Indiferență” de Wateau a dezvăluit o altă concepție inițială a tabloului pește care pictorul a așternut un strat de ulei, iar pește e versiunea definitivă. Structurile de ulei „au îngropat” adesea prima versiune a creației marilor opere. Un detaliu prețios pe care numai laboratorul îl pune în evidență!

D-na Hours descoperă astfel a doua viață a picturilor. Timp de secole — îmi spunea ea — obiectivul

Fișa „clinică” a Gioconddei

Cine n-a auzit de Gioconda? Din mîile de tablouri expuse permanent la Luuvru, ea e primul punct de atracție. În fiecare an, un milion și jumătate de oameni de pe toate meridianele se perindă prin fața ei, cîtînd să-1 pătrundă tainele surisului... Dar Gioconda rămîne imposibilă. Direcția muzeului a închis-o într-o cutie de sticlă inaccessibilă pentru a feri de furturi, căldură sau umiditate. Căci Gioconda simbolizează nemurirea artei.

Poți vizita Luuvru de sute de ori, poți face incursiuni de zile întregi pe culoarele lui, de-a lungul punctelor de atracție, dar în fiecare an, un milion și jumătate de oameni de pe toate meridianele se perindă prin fața ei, cîtînd să-1 pătrundă tainele surisului... Dar Gioconda rămîne imposibilă. Direcția muzeului a închis-o într-o cutie de sticlă inaccessibilă pentru a feri de furturi, căldură sau umiditate. Căci Gioconda simbolizează nemurirea artei.

Poți vizita Luuvru de sute de ori, poți face incursiuni de zile întregi pe culoarele lui, de-a lungul punctelor de atracție, dar în fiecare an, un milion și jumătate de oameni de pe toate meridianele se perindă prin fața ei, cîtînd să-1 pătrundă tainele surisului... Dar Gioconda rămîne imposibilă. Direcția muzeului a închis-o într-o cutie de sticlă inaccessibilă pentru a feri de furturi, căldură sau umiditate. Căci Gioconda simbolizează nemurirea artei.

Pe o scăriță dornică, pe care — cîndva — urca alchimistul și astrologul RUGGIERI în cabinetul secret al Caterinei de Medicis, am pătruns în marea sală palatului, acolo unde publicul nu are acces. Aci e laboratorul misterios al Luuvrului. Un laborator de cercetare științifică a operelor de artă: picturi, obiecte de artă și piese arheologice. E un laborator ultramodern condus de doamna Hours.

„Vizitarea” Luuvrului, cum e supranumit de către hours, este o pasiune a specialiștilor și diagnosticienilor de opere de artă.

Ce reprezintă însă acest laborator? O clinică medicală sau un institut de înfrumusețare? Operele de artă au și ele maladiile lor, îmi precizează, de la început, conducătoarea laboratorului. Gazele și fumul nărilor sau trepidările circulației, umiditatea sau căldura, lumina prea puternică sînt tot atîția factori care contribuie la distrugerea tablourilor. Un mare muzeu care achiziționează permanent noi opere de artă are, totodată, și sarcina de a le conserva și a le menține în condiții optime. Dar cum? Scopul laboratorului nostru — îmi spune interlocutoarea — e depistarea prin analize chimice și fizice a oricărui simptom de degradare a tablourilor și restaurarea lor. Fiecare tablou care intră în laborator e însoțit de un fișă. Este buletinul său de identitate. Cu acest prilej constată și starea lui fizică. Cînd tabloul manifestă un simptom de boală e trimis la laborator pentru examen clinic și tratament.

Vreți să vedeți fișa Gioconddei? Dintr-un fișier imens cu mii de dosare, o funcționară — „clonică” volunținoasă — Parcurg avid „fișa clinică” a Gioconddei! Adu că a trecut prin multe examene radiologice. E surprinzător de sănătoasă dacă avem în vedere vîrstă și fragilitatea picturii. Din fișă, află și uncul ei vîrstă de cînd domeniul de cercetare, și anume, că Gioconda a fost în America pe vremea cînd rivala ei, Venus, pleca spre Soare Răsare, în Japonia. Au fost primele lor călătorii. Au trecut și se asigură mîi de detalii și condiții de securitate. Pînă și centuri de salvare în caz de nastrucă!

Străbînd laboratorul, ai impresia că ai pătruns în încăperile secrete ale unui alchimist sau vrăjitor... Lămpi cu vapori de sodiu împrăștiate o lumina gălbui, în prezența căreia culorile unui tablou de Rembrandt dispar. Nu se mai vede decît conturul figurilor. Se poate astfel descoperi dacă s-au executat și alte picturi pe același tablou. E un mijloc de a descoperi etapele parcursе de creația picturii. Fără tehnica modernă, acestea ar fi rămas necunoscute. Într-o altă încăpere, lumina răzantă ajută la studierea tehnicii artistului.

Cum se descoperă semnăturile false? — Polosim fotografierea cu raze infraroșii. Ele indică totodată și starea obiectului. Razele X dezvăluie vîrstă și starea tabloului.

Pentru studierea unui detaliu, chiar de jumătate de centimetru pătrat, se folosește microfotografia, care mărește de 10 ori partea explorată. Mii de tablouri din Luuvru și din alte mari muzee au trecut sub razele X. În 20 de ani, d-na Hours a examinat astfel circa 30.000 de tablouri. Unele, chiar de 300 de ori. Muzeul din diferite țări fac apoi la serviciile ei.

Toate datele obținute sînt trecute în fișa obiectivului. Depistarea simptomelor va servi operației de restaurare și ca urmare conservării optime a acestor prețioase opere de artă. O imensă arhivă cuprinde zeci de mii de clișee radiografice.

Laboratorul e un prețios auxiliar al istoricilor și criticilor de artă care vor să studieze detaliile unui tablou. Lui i se datorează unele descoperiri interesante. De pildă, examenul la ultraviolete al tabloului „Indiferență” de Wateau a dezvăluit o altă concepție inițială a tabloului pește care pictorul a așternut un strat de ulei, iar pește e versiunea definitivă. Structurile de ulei „au îngropat” adesea prima versiune a creației marilor opere. Un detaliu prețios pe care numai laboratorul îl pune în evidență!

D-na Hours descoperă astfel a doua viață a picturilor. Timp de secole — îmi spunea ea — obiectivul

tele de artă au fost studiate numai ca mesaj. Dar, în primul rînd, ele sînt obiecte. Noi le studiem, le examinăm sub aspectul științific, al fizic și psihologic. Numai astfel putem să le descoperim valoarea și implit personalitatea autorului, ezităriile lui, diversele etape de creație, invizibile ochiului liber, influențele și tehnica folosită. Toate tablourile sosite la Luuvru trec în mod obligatoriu prin acest examen de laborator.

— Dar cu obiectele arheologice valoroase ce se întîmplă? — Folosim toate resursele fizice pentru cercetarea lor. De cîtînd am început o vastă analiză spectrografică a tuturor obiectelor de bronz antice. Am constatat că multe din ele nu erau de bronz, ci ciuda certificatelor de garanție ale specialiștilor. Pentru turnarea lor s-au folosit altele aliaje iar unele cupru simplu. E un lucru foarte important. Datorită procedurii științifice de noi adînc tehnologia materialelor antichității. Vom putea ști precis care obiect provine din Grecia sau Italia și care din ele conține bronz sau aur. Vom elabora astfel o nouă hartă arheologică ce ne va lămurii asupra originii reale a obiectelor, speci, a valorilor lor istorice, etnografice etc. Vom cunoaște astfel mai exact curentele civilizatei antice.

În continuare incursiuni noastre intrăm în atelierul de restaurare de la Luuvru, cunoscut sub denumirea de „clinică” și unde se aplică tratamente de conservare, de îngrijire a tablourilor. Cele mai multe celebrități din Luuvru au trecut prin această „clinică”, după examenul de laborator.

În fața mea, numeroase tablouri — „pacienții zilnici” — își așteaptă rîndul. Privind într-un restaurator la lucru, în fața mea de „pacienți” o „clinică”, „chirurgie estetică”. Precizie milimetrică. De 200 de ani se întreprind în Luuvru cele mai delicate operații de restaurare. Am fost martorul unora dintre ele. Pe „masa de operații” se află un tablou al picturii franceze, Valentin din secolul XV. Restauratorul a transpus pictura propriu-zisă, adică stratul de ulei de pe pinza veche avariată, pe o nouă. E un proces delicat. Pinza veche a fost desfăcută bucată cu bucată. S-a aplicat apoi o nouă pinză. Pictura a fost salvată și a fost asamblată cu să practici o asemenea meserie!

Pe o masă metalică încălzită la o anumită temperatură, un specialist transpune pinze cerute. Un procedeu datorită căruia nu se pierde nimic din fazele succesive ale picturii.

Alături, un tablou are și călcăt literalmente cu fierul electric peste o țiază transparentă, lipită. De ce? Pentru topirea cleiurilor și aderarea perfectă a picturii la tablou.

Cele mai spectaculoase transpunerii sînt cele de pe lemn pe pinză. Este o metodă care se folosește la tablourile sau icoanele foarte vechi. Pe o altă masă se află în curs de lucru o icoană multiseculară cu suportul curiat de larve. Tratamentele constă în administrarea unor injecții speciale cu paraloizi pentru conservarea lemnului. O altă pictură este subțiată pînă se smulge fibră cu fibră în suport, ajungîndu-se la suportul de lemn. Pictura nădă e transpusă apoi pe un alt suport. În acest scop se folosește un lemn „neutr” care nu se umflă și nu se restrînge.

Regine, călugări, soldați și fecloare rubensiene sînt pe tablouri în tonul și în stilul de pictură a unei scene operați. Chiar și un Napoleon arătat „născuț”. Se fetu arătat aproape invizibil. „Principiul nostru — îmi spune unul dintre acești specialiști — este intervenția minimă necesară pentru a păstra intactă opera originală”.

Poți fi surprins opera din Luuvru?

D-na Guynet, reprezentantă a direcției muzeului, zîmbete. Azi furturile sînt imposibile — îmi spune interlocutoarea. După încheierea orelor de vizită, Luuvru e o adevărată fortăreață care dispune de 500 de paznici! Un sistem electronic de alarmă funcționează după încluzarea perimetrului de cercetare a propriei mure de un tablou sau vitrină, pe un plan marcat în fața căruia stă un paznic se aprinde automat o lampă albastră. Acum intrăm în camere de televiziune în sălile principale. În camera de incalzire de artă o lampă de incalzire de majoritatea posturilor de pompieri din Paris.

Acesta este Luuvru, văzut din culise. Care sînt preferințele vizitatorilor lui? — D-na Guynet sînt pasionați de pictură. Viu interes și pentru antichitățile greco-romane, egiptene și orientale, mai ales sculpturi. În definitiv, totul e demn de admirație. Luuvru numără circa 80.000 de piese antice orientale. Apoi 35.000 antichități greco-romane. Celebrități? Lista lor e lungă. Fără să-mi vîră de obiecte din aur și argint, tapiserii, mobilier...

Luuvru nu e numai muzeu, ci și o înaltă școală artistică. Întîlnesc în el, frecvent, mii de elevi, studenți, specialiști în materie, care studiază „pe viu” operele de artă celebre, participînd la conferințe. Luuvru are și propria sa școală de specialiști.

— Rolul muzeului e de a arăta, prin capodoperele tuturor timpurilor, constanțele umane. Artistul, ca și simplul vizitator, are nevoie de trecut pentru a construi viitorul său pentru a-l înțelege — spune dl. René Huyghe, academician și fost conservator al Luuvrului vreme de un sfert de veac.

Alex. GHEORGHIU

ORIGINALALA SOCIETATE

Cîteva date istorice. Arhipelagul Samoa a fost descoperit în 1722 de navigatorul olandez Roggeveen și explorat în 1768 de expediția franceză condusă de Bougainville, care a potențat insulele „Arhipelagul navigatorilor”. Cîteva mijloci de secolului și XIX-lea puterile coloniale — Germania, S.U.A. și Anglia — au început lupta pentru Samoa.

Poporul samoan nu s-a împăcat niciodată cu dominația străină. Revoluțiile și cîmbările de colonialiști germani s-au transformat în 1908 într-o puternică răscoală. După primul război mondial, mișcarea de eliberare națională a luat forme mult mai active. La începutul anilor 20 a fost înființată organizația „Comitetul anticolonialist „Man” („Opinia”), al cărui cuvînt de ordine în lupta împotriva administrației coloniale neozelandeze era: „Samoaianilor”.

Mișcarea anticolonială a populației a intrat într-o nouă fază după ce de-a doilea război mondial, cînd Samoa de Vest a fost transformată din teritoriu sub mandat în teritoriu sub tutela Noii Zeelande. În această schimbare de firmă poporul a văzut o manevră e colonialiștilor cu scopul de a amina acordarea independenței țării. Drept care au fost adresate Organizației Națiunilor Unite un mare număr de note de protest și cereri de a se da posibilitate samoanilor să-și hotărască singuri soarta.

—Astăzi, în extremitatea nord-estică a orașului Apia se poate vedea un obelisc în patru colțuri, înălțat în cinstea proclamării independenței statului Samoa de Vest, la 1 ianuarie 1962.

În piața spațioasă din fața Obeliscului Independenței se înalță clădirea Adunării Samoa de Vest. În fața ei sînt clădirile legislative care aspectul unei case tipice samoane. Acoperișul conic de paie se sprijină pe stîlpi. Pereții sînt înalțorii de roșoișii, iar fațada sînt de cărămidă. De jos împrejuri sînt așezate mese și scaune pentru membrii adunării în număr de 45: 43 de conducători autohtoni și doi reprezentanți ai populației europene. Adunarea e reședința interval de trei ani. Lîngă unul din pereți se află scaunul președintelui, capitanat în pielea maro și cu brațe late.

Arhipelagul Samoa înseamnă oglinda auzurii e lagunelor, cer de un albastru profund, vegetație succulentă, munți și văi. Toate insulele sînt de origine vulcanică. Face excepție doar o insulă, din răsărit, Roze, un atol tipic de coral. Masele muntoase sînt acoperite cu bogate păduri tropicale. Tei-coi, mușchi coboară spre ocean. Fieți de stîm în pantă dulce încing toate insulele, adăpostind cea mai mare parte din așezările samoaniilor. Aici, la umbra cocotierilor, a arborilor de pîine și a ferigilor subterrescente se naște săculețele insularilor.

În Samoa de Vest sînt 353 de sate și un singur oraș. Cea mai mare parte a populației se învecinește cu agricultura. Muncitorii agricoli sînt în număr de 20.000. Într-o sferă de servicii și în transport lucrează 6.000 de persoane.

Cu 15 minute în urmă, căpetenia satului, Siniva Tuuan, chemase la el un pescar bătrîn, care purta titlul de tautu, și-l poruncise să bată într-o pestă uriaș de lemn gol pe dinăuntru, ca să adune poporul. Căci așa e obiceiul aici: toate problemele de viață cotidiană sînt rezolvate în comun, oamenii se ajută între ei cu sfaturi și cu fapte. De data aceasta adunarea avea la ordinea de zi o problemă mai puțin obișnuită: anume alegerea unui nou matai într-o familie din sat.

Lăstîndu-și treburile de pe lîngă casă, sîtenii au pornit în sir, pe potecile dintre colbe, spre plată. Siniva Tuuan a sosit ultimul. Ca înfățișare nu se deosebea de conștienții lui. Doar că era ceva mai lat în umeri, iar lava-lava, un soi de fustă care-l acoperea torsul și era înaltă, era mai frumoasă și uita la condu-

din Samoa de Vest

Reportaj scris pentru „Scinteia” de Vadim KASSIS, publicist sovietic

mîntul arhipelagului Samoa de Vest și, prin urmare, și toată puterea.

Totuși printre cunoscuții mei samoani am aflat mulți oameni cu concepții mai largi. Întîmplarea a făcut să cunosc un tînăr, pe nume Alaitem, care mi-a spus deschis: „As fi putut deveni matai. Totul depindea de dorința mea. Dar am refuzat categoric. Statul modern, dacă vrea să prospere, trebuie să se sprijine pe un sistem strict de planificare, și să nu depîndă de bunul plac al căpeteniilor”.

Să renunți de bună voie la toate privilegiile unui matai e un pas hotărîtor și, într-un fel, îndrăzneț. Dar Alaitem l-a făcut. Ceea ce dovedește că tineretul cu concepții progresiste întrevide inevitabilitatea unor schimbări.

În 1965, în estul golfului, nu departe de capitală, Peleot a fost construit un chei pentru vapoare. Hotelul „Aggy Gray”. În care am locuit, iar fatada spre gol, iar aripa sa dreaptă e îndreptată spre mlaștile lui Veisigano, ale cărui ape sînt înfrînte cu oceanul. Cîci e de ajuns cu vîntul și vîră dintr-o ocean, ca Veisigano să curgă înapoi, iar apa lui să devină sărată.

În fiecare zi, cînd ieseam din hotel pe strada principală — cheiul Beach-Road — îmi surprindeam același

mari dificultăți, cîci nu dispune de suficient personal medical. În insulă sînt foarte răspîndite bolile — tuberculoza, dizenteria și diverse boli tropicale.

În Apia există cîteva școli. Practic, numai acolo, în singurul oraș al țării, sînt concentrate școlile de gradul doi. Elevii fiecărei școli poartă altă uniformă. Chiar și în școlile de stat cîerul are o influență puternică. Samoaianii sînt un popor foarte credincios. Cu toate că există mai multe religii, dumnicia oamenilor, în haine albe, foarte curate, pornește din dimineață spre cele 35 de biserică ale orașului. Femeile poartă pe cap pălării cu forme ciudate, împodobite cu flori artificiale. Iau cu ele și copiii. Iar deasupra orașului plutește un zvon melodos de clopote.

Pe Beach-Road sînt multe firme comerciale, inclusiv birourile unor companii neozelandeze, o bancă, posta, reprezentanța unei linii aeriene polineziene, un birou de voiaj. Capitala are rețea telefonică restrînsă. O stație radiotelegrafică și una radiotelefonică o leagă de restul lumii. Cea mai modernă vilă din oraș aparține înaltului comisar al Noii Zeelande. În comparație cu ea, clădirea de lemn cu un etaj de tip semieuropean a gubernului, în care se află și cabinetul primului ministru, pare deosebit de sărăcăcioasă.

Pe Beach-Road sînt multe firme comerciale, inclusiv birourile unor companii neozelandeze, o bancă, posta, reprezentanța unei linii aeriene polineziene, un birou de voiaj. Capitala are rețea telefonică restrînsă. O stație radiotelegrafică și una radiotelefonică o leagă de restul lumii. Cea mai modernă vilă din oraș aparține înaltului comisar al Noii Zeelande. În comparație cu ea, clădirea de lemn cu un etaj de tip semieuropean a gubernului, în care se află și cabinetul primului ministru, pare deosebit de sărăcăcioasă.

Liniște la Hanoi; liniște tropicală, liniște ceapă, cu lumina polarizată cenușu sub valurile de curenți tîcuiți împinși de muson. E liniște și ni se pare ciudat. Spre seară am oțuz în apropiere alba lumină explozivă și m-a surprins că nu aude canoană. Dar era lumina unor aparate de sudură de la construcția liniilor de tramvai. Lucrul tenace al hanoiților care tot timpul au luptat și au reconstruit, au construit și au apărut ce au construit, are experiență îndelungată. Același perscrerent avînt și acum, cu toate că e liniște; armele stau alături gata de a lua locul uneltelor în clipa de alertă.

Not, oaspeții din hotel, abia învîntăm să înțelegem acel calm obișnuit cu care cetățeanul acestei țări lucrează pînă cînd aude alarma, apoi într-o clipă ia arma și cascade trecînd pe locul său de apărare și, din nou, cînd sună încetarea, le lasă pentru că are de continuat treaba. Noi, aceștia care încă ne întrebăm cum poate o femeie ca la născut să aibă momente de liniște și a tras în avionul care i-a rănit cerul și-și scoată liniștită cască și să-și pieptene negrul păr lung cu grație, sîntem oarecum deconcertați de imponderabilitatea acestor liniști a orașului tropical spre care se îndreaptă atenția întregii lumi.

Sîmbătă după-amiază alarmele ne-au îndreptat pașii spre adăposturi în mod repetat. Orașul se scaldă într-o lumină dulce căreia umezala și dădea consistență și contur. Păgoda nîncă din mijlocul lacului era încă înălțată într-o lumină roză, iar reclama unui cinematograf avea scris titlul unui film. Imi sari în evidență două cuvinte: „Mamaia, Roumanie”. Mii

de biciclete umpluseră străzile. Pe străzile Hanoiului și pe drumurile din afară lui se petrecea un transfer: cei care lucrează și luptă în oraș se duceau la familiile dispersate; cei dispersați veneau să petreacă duminică în oraș. Avioanele inamice îi făceau brusc, așa cum coboară aici, alerta a fost urmată imediat de mugetul mul-

congressului american s-au declarat nemulțumiri și fabricii producătoare i s-a reziliat contractul! Aș vrea să vedeam rămășițele acestui ultim avion doborît înaintea declarației președintelui Johnson.

Și iată-ne astăzi stînd în liniște în holul hotelului încă neobișnuit cu

studia și profunda realitatea vietnameză, personalități cunoscute ale lumii, care în decursul escaladării au luat atitudine publică și au înfierat politica de agresiune. Wilfred Burchett, publicist australian care și-a dedicat cărțile ultimilor patru ani problemei vietnameze, cineastul olandez Joris Ivens, profesorul american Boks de la Universitatea Santa Barbara din California, ziaristul mexican Luis Suarez, ziaristul sovietic și cineastul japonez, comisarul pînă la zădărnici în Paris și Pekin, din Hanoi, New York, Varsavia, București. Pasul înapoi al politici de escaladare ne face să trăim lumina încrederii în puterea opiniei publice și a luptei direze a poporului vietnamez.

Și iată că e liniște la Hanoi; singurele buibuituri care s-au auzit în această zi de april au fost cele din filmul documentar „Paralela 17”, realizat de Joris Ivens, Marceline Loridan și un grup de doamne, ziaristi vietnamezi prezentat astăzi în premeri. L-am vizionat fără să fim interruși de alertă, ca și cum ne-am fi aflat în oricare alt oraș al lumii.

Trei aprilie, orele 19. E a șaptea și cincea oră de cînd sirenele au anunșat ultima dată ieșirea din adăposturi. Nu ne mai zguduie decît vestile venite de la o distanță de o sută treizeci de kilometri. Acolo se bombardează. Provincie Ha Tinh, Thanh Hoa, Nghe An, Quang Binh, Ninh Binh acoperă pe meridian spațiul dintre patru paralele. Și aci e corba de orășe, bunuri, oameni. Pe aceste paralele ale țării încă se mai bombardează și aceasta nu poate fi indiferent nici unui cetățean al lumii.

Statele Unite, cu toate că au hotărît „limitarea bombardamentelor” împotriva Vietnamului de nord, nu au dat satisfacție cererilor legitime ale poporului vietnamez și opiniei publice internaționale. Dorința de voință unanimă a omenirii progresiste este ca S.U.A. să înceteze total și necondiționat bombardamentele asupra R. D. Vietnam — stat socialist, liber și suveran. Declarația în care guvernul R. D. Vietnam optă că dispus să numească un reprezentant care să stabilească contactul cu un reprezentant al S.U.A., pentru a hotărî, împreună cu partea americană, încetarea necondiționată a bombardamentelor S.U.A. și a altor acte de război împotriva R.D. Vietnam, astfel încît să poată începe convorbirile, a fost salutată de opinia publică internațională ca un act rezonabil menit să netezească drumul spre încetarea războiului din Vietnam. Ziaristii străini cu care am stat de vorbă își exprimă opinia că acum e rîndul Statelor Unite să demonstreze că sînt cu adevărat pentru pace, pentru reglementarea problemei vietnameze, oprînd orice fel de bombardamente asupra R. D. Vietnam, retrîndu-și definitiv trupul din Vietnam de sud. Poporul vietnamez trebuie să-și hotărască soarta singur, potrivit liberei sale voințe, fără nici un amestec din afară. Opinia publică trebuie să-și impună voința în continuare, pentru ca pacea să triumfe pe acest pămînt. Cu aceste gânduri mă uitam pe cerul senin al Hanoiului; era, cum spune un poet vietnamez, de un albastru ciugit.

PRIMA NOAPTE DE LINIȘTE LA HANOI

Scrisoare din R. D. Vietnam de la Corneliu LEU

pentru minutele alertei, apoi redoneau mamele sau soțiile, sau fiii care se îndreptau zăre ai lor la bisiclete de săptămîni și marea de biciclete lumeca purtînd deasupra ei șepci militare, căști coloniale și mai ales comble pălării de pai sub care

Intoarcerea tovarășului Ion Gheorghe Maurer din Finlanda

Intrevedere cu președintele P. C. din Finlanda

HELSINKI 5. — Trimișii speciali Agerpres, Nicolae Ionescu și Mircea S. Ionescu, transmis: Încheinându-și vizita oficială în Finlanda, președintele Consiliului de Miniștri al României, Ion Gheorghe Maurer, însoțit de ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, a părăsit vineri la amiază Helsinki, plecând spre patrie. Oaspeții români au fost conduși de la reședința de la hotelul „Marski” la aeroportul Seutula de primul ministru al Finlandei, Mauno Koivisto, ministrul afacerilor externe, Ahti Karjalainen, și de alte persoane oficiale.

Aeroplantul era împodobit sărbătorit. Pe frontispiciul clădirii erau arborate drapelurile de stat ale celor două țări.

Numerose personalități ale vieții politice, economice și culturale finlandeze au venit să-și ia rămas bun de la oaspeții români.

La sosirea primului ministru Ion Gheorghe Maurer, o companie de elită a forțelor armate finlandeze a prezentat onorul.

După ce a trecut în revistă, împreună cu premierul Koivisto, compania de onoare, președintele Consiliului de Miniștri al României și-a luat rămas bun de la persoanele prezente pe aeroport: Vaino Leskinen, ministrul industriei, S. E. Suorttanen, ministrul apărării, alți membri ai guvernului, membri ai conducerii municipale din Helsinki, K. Mäkelä, ambasadorul Finlandei la București. Pe aeroport se aflau, de asemenea, N. I. Vancea, ambasadorul României la Helsinki, precum și membrii ambasadei și ai agenției economice a țării noastre.

Au fost intonate apoi imnurile de stat ale celor două țări.

Înainte de a se urca în avion, premierul Ion Gheorghe Maurer și ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, au strins călduros mințile primului ministru M. Koivisto și ministrului de externe, A. Karjalainen. Cei doi șefi de guvern și miniștrii de externe ai României și Finlandei și-au exprimat, încă o dată, satisfacția prilejuită de această vizită, de rezultatele ei pozitive.

La ora 13.15 avionul special a decolat, îndreptându-se spre București.

De la bordul avionului, președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, a transmis următoarea telegramă primului ministru al Finlandei, Mauno Koivisto:

„Părăsind frumoasa dumneavoastră țară doresc să vă transmit, Excelență, mulțumiri sincere pentru primirea cordială și atenția deosebită cu care am fost înconjurați în timpul șederii noastre în Finlanda.

Mă folosesc de acest prilej pentru a exprima, încă o dată, din partea delegației române, satisfacția pentru convorbirile fructuoase avute cu dv., cu dl. ministru al afacerilor externe și ceilalți membri ai guvernului finlandez, precum și convingerea că ele vor contribui la dezvoltarea multilaterala a bunei relații statonice între România și Finlanda, în interesul ambelor noastre națiuni.

Vă doresc, Excelență, multă sănătate și fericire personală, iar poporul finlandez, pace și prosperitate”.

În drum spre patrie de la bordul avionului, care zbura deasupra teritoriului Uniunii Sovietice, premierul Ion Gheorghe Maurer a adresat o telegramă de salut președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Aleksei Kosighin.

Primirea la Consiliul de Miniștri a ministrului energiei și resurselor naturale al Republicii Turcia

Prim-vicepreședintele Consiliului de Miniștri, Ilie Verdet, a primit vineri dimineață pe Refet Sezgin, ministrul energiei și resurselor naturale al Republicii Turcia.

La întrevvedere, care a decurs într-o atmosferă cordială, au luat parte Alexandru Boabă, ministrul petrolului, și Dumitru Bejan, prim-adjunct al ministrului comerțului exterior.

A fost prezent ambasadorul Turciei la București, Kâmuran Gürün.

Discuțiile s-au referit la dezvoltarea colaborării economice și tehnice între România și Turcia.

Vineri dimineață a părăsit Capitala ministrul energiei și resurselor naturale al Republicii Turcia, Refet Sezgin, cu soția și membri ai ambasadei.

Pe aeroportul Băneasa, oaspețele a fost condus de Alexandru Boabă, cu soția, de funcționarii suferinți din Ministerul Afacerilor Externe, Comerțului Exterior, Petrolului, Minelor și din Comisia guvernamentală de colaborare și cooperare economică și tehnică.

Au fost prezenți ambasadorul Turciei la București, Kâmuran Gürün, cu soția, și membri ai ambasadei.

(Agerpres)

SOSIREA ÎN CAPITALĂ A MINISTRULUI AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII VOLTA SUPERIOARĂ

Vineri a sosit în Capitală Malick Zorome, ministrul afacerilor externe al Republicii Volta Superioară, împreună cu soția, care, la invitația guvernului Republicii Socialiste România, face o vizită oficială în țara noastră. Misterul este însoțit de Alexandru Zoumana, secretar general în Ministerul Afacerilor Externe, Sanogo Karamoko, director adjunct al direcției industriale din Ministerul Planului și Lucrărilor Publice, Alfred Boukouzi Basse, șeful serviciului de comerț exterior din Ministerul Finanelor.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, oaspeții au fost întâmpinați de George Macovecsu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, Vasile Gliga, adjunct al ministrului afacerilor externe, de reprezentanți ai unor instituții centrale, funcționari superiori din M.A.E.

În cursul după-amiezii ministrul afacerilor externe al Republicii Volta Superioară, Malick Zorome, și persoanele oficiale care îl însoțesc, au vizitat cartiere de locuințe din Capitală și obiective social-culturale. (Agerpres)

În urma tratatelor care au avut loc la București, vineri după-amiază s-a semnat un protocol privind colaborarea economică și tehnico-științifică dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgaria în domeniul industriei materialelor de construcții și construcțiilor.

Protocolul prevede efectuarea de schimburi de informații, documentații și delegații de specialiști în domeniul industriei materialelor de construcții și construcțiilor, precum și livrări reciproce de dispozitive și utilaje pentru mecanizarea lucrărilor de construcții.

Din partea română protocolul a fost semnat de Dumitru Mosora, ministrul industriei construcțiilor, iar din partea bulgară de Marin Grașnov, ministrul construcțiilor.

La semnarea au fost de față specialiști români și bulgari, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, precum și Gheorghe Bogdanov, ambasadorul R. P. Bulgaria la București.

În cursul dimineții ministrul bulgar a vizitat șantiere din orașul Pitești și Hidrocentrala de pe Argeș.

Seara, Dumitru Mosora a oferit o masă în cinstea oaspetelui bulgar în saloanele restaurantului Athenaeum Palace. (Agerpres)

Semnarea unui protocol privind colaborarea economică și tehnico-științifică dintre România și Bulgaria

În urma tratatelor care au avut loc la București, vineri după-amiază s-a semnat un protocol privind colaborarea economică și tehnico-științifică dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgaria în domeniul industriei materialelor de construcții și construcțiilor.

Protocolul prevede efectuarea de schimburi de informații, documentații și delegații de specialiști în domeniul industriei materialelor de construcții și construcțiilor, precum și livrări reciproce de dispozitive și utilaje pentru mecanizarea lucrărilor de construcții.

Din partea română protocolul a fost semnat de Dumitru Mosora, ministrul industriei construcțiilor, iar din partea bulgară de Marin Grașnov, ministrul construcțiilor.

La semnarea au fost de față specialiști români și bulgari, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, precum și Gheorghe Bogdanov, ambasadorul R. P. Bulgaria la București.

În cursul dimineții ministrul bulgar a vizitat șantiere din orașul Pitești și Hidrocentrala de pe Argeș.

Seara, Dumitru Mosora a oferit o masă în cinstea oaspetelui bulgar în saloanele restaurantului Athenaeum Palace. (Agerpres)

CONSĂTUIRE CU PREȘEDINȚII CONSILIILOR JUDEȚENE SINDICALE

În zilele de 4-5 aprilie a. c. a avut loc la sediul Consiliului Central al Unii Generale a Sindicatelor din România o consătuire cu președinții consiliilor județene de sindacatură, cu membrii birourilor executiv ale uniunilor sindicalelor pe ramuri de producție, șefii și adjuncții secțiilor și comisiilor Consiliului Central, activiști ai U.G.S.R.

Cu acest prilej au fost analizate unele probleme actuale ce stau în fața sindicatelor, a noilor organe teritoriale, în lumina sarcinilor ivorite din hotărârile Conferinței Naționale a P.C.R. Participanții la consătuire au ascultat înfăptuirea privind aplicarea măsurilor aprobate de plenary Consiliului Central al U.G.S.R. din 16 februarie a. c. în legătură cu constituirea organelor teritoriale ale sindicatelor, prezentată de tovarășul Constantin Drăgan, prim-vicepreședinte al Consiliului Central al U.G.S.R.

De asemenea, a fost ascultată informarea referitoare la unele probleme economice și sociale ce stau în fața Consiliilor județene, municipale și orașenești ale sindicatelor, prezentată de tovarășul Ion Cotoi, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R.

În cadrul consătuirii au luat cuvântul numeroși participanți, care au dezbătut pe larg sarcinile imediate și de perspectivă, care stau în fața noilor consilii județene ale sindicatelor, referitoare la unele probleme economice și sociale-culturale de larg interes pentru organismul muncii.

În încheierea consătuirii, a avut cuvântul tovarășul Gheorghe Apostol, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului Central al Unii Generale a Sindicatelor din România.

La Fabrica de confecții din Focșani a avut loc vineri o adunare consacrată aniversării eliberării Ungariei de sub jugul fascist. Despre importanța acestui eveniment și despre realizările obținute de poporul ungar în cei 23 de ani de la eliberarea țării au vorbit Costache Veber, secretar al municipiului Focșani, și ambasadorul R.P. Ungare la București, Jozsef Vince.

O adunare asemănătoare a avut loc vineri după-amiază și la Casa tinerețului din sectorul 1 al municipiului București.

Despre semnificația celei de-a 23-a aniversării a eliberării Ungariei de sub jugul fascist au vorbit Simion Sibote, directorul Casei Tinereții, și Jozsef Németh, prim-secretar al Ambasadei R. P. Ungare la București.

În cadrul festivităților prilejuate de sărbătorirea a 120 de ani de la mlașcarea revoluționară din 1848 din Moldova, ieri dimineață a avut loc la Iași o solemnă dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

În holul bibliotecii județene din Oradea s-a organizat o expoziție

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

În cadrul festivităților prilejuate de sărbătorirea a 120 de ani de la mlașcarea revoluționară din 1848 din Moldova, ieri dimineață a avut loc la Iași o solemnă dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

În holul bibliotecii județene din Oradea s-a organizat o expoziție

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

În cadrul festivităților prilejuate de sărbătorirea a 120 de ani de la mlașcarea revoluționară din 1848 din Moldova, ieri dimineață a avut loc la Iași o solemnă dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

În holul bibliotecii județene din Oradea s-a organizat o expoziție

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

În cadrul festivităților prilejuate de sărbătorirea a 120 de ani de la mlașcarea revoluționară din 1848 din Moldova, ieri dimineață a avut loc la Iași o solemnă dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

În holul bibliotecii județene din Oradea s-a organizat o expoziție

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

COMUNICAT

(Urmare din pag. 1)

Cele două părți și-au exprimat profunzimea înținerii care privește războiul care continuă în Vietnam. Ele au subliniat necesitatea găsirii unei soluții a acestei probleme pe calea negocierilor, în conformitate cu acordurile de la Geneva din 1954, respectându-se dreptul inalienabil al poporului vietnamez de a-și hotărî propria soartă, corespunzător intereselor sale vitale. Părțile apreciază că încetarea războiului din Vietnam ar contribui în mod eficient la înfrângerea situației internaționale, la normalizarea relațiilor între state, la consolidarea păcii în lume.

Părțile au procedat la un schimb de vederi în legătură cu situația din Orientul Apropiat. Ele s-au pronunțat pentru o reglementare politică a litigiilor, pe baza inadmisibilității obținerii de câștiguri teritoriale ca urmare a operațiunilor militare și pornindu-se de la recunoașterea dreptului la existență independentă pentru toate statele din această parte a lumii, în condiții de pace și securitate.

Luându-se în discuție situația din Europa, s-a apreciat, alături de o parte cit și de cealaltă, că trebuie să se acorde o atenție deosebită inițiativelor menite să asigure securitatea în Europa și s-a subliniat importanța pe care o prezintă în această privință dezvoltarea relațiilor bilaterale între statele continentului. Părțile și-au manifestat fără rezerve sprijinul față de toate eforturile menite să promoveze relațiile de bună vecinătate prevăzute în rezoluția 2129 (XX), adoptată în unanimitate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, România și Finlanda fiind coautoare la proiectul de rezoluție.

Exprimându-și hotărârea de a-și aduce contribuția la ameliorarea climatului politic pe plan european și mondial, cele două părți s-au pronunțat pentru promovarea cu consecvență în viața internațională a principiilor independenței și suveranității, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

Menționind importanța colaborării economice între statele europene, părțile și-au exprimat părerea că trebuie să se creeze condiții cât mai favorabile pentru dezvoltarea liberă a comerțului internațional, fără discriminări și bariere.

Subliniind pericolul pe care îl reprezintă pentru omnia acumularea continuă de armament și, în deosebi, de armament nuclear, părțile consideră necesar ca, împreună cu alte țări, să sprijine eforturile menite să ducă la dezarmarea generală.

Președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, a adresat, în numele președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, invitația ca președintele Republicii Finlanda și doamna Kekkonen să facă o vizită oficială în România. Președintele Republicii Finlanda și doamna Kekkonen au acceptat această invitație și și-au exprimat plăcerea de a vizita România, la o dată care va fi stabilită ulterior.

Președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, a adresat, de asemenea, primului ministru al Finlandei și doamnei Koivisto, precum și ministrului afacerilor externe și doamnei Karjalainen, invitația de a face o vizită oficială în România. Aceste invitații au fost acceptate cu plăcere. Datele vizitelor vor fi stabilite pe cale diplomatică.

rea artificială a unei situații artificiale de hirtii, situații grafice etc., care duc la complicarea și îngreunarea activității; fie că e vorba de muncile să vegheze în seauul funcției sale, ironsându-și, prin inactivitate, energia și autoritatea. De altminteri, am putea afirma, fără teama de a greși, că ambele fenomene generează păgubitoare „delapidări” de energii individuale și colective.

Există însă și situații cind — deși între statut și rol, între funcție și cimpul de activitate, conștințăm un raport și pus în nici un caz la îndoială — lucrurile suferă. Aici intervine efectiv problema selecției sau, mai simplu, problema transferului consecvent și practică a dictionului „omul potrivit în locul potrivit”.

La uzinele „Strungul” din Arad s-au schimbat în ultimii ani patru șefi la secția de uzină și trei la secția de montaj. În legătură cu aceasta am solicitat opinia tovarășului Gheorghe Săina, secretarul comitetului de partid al uzinei.

— As putea însă marea cauze care au dus la o asemenea stare de lucruri, dar după părerea mea una le concentrează pe toate în ginerii noștri (ca și mairții din păcate) n-au primit în școli și facultăți cunoștințele și deprinderile necesare activității de conducere a unui colectiv, mai ales prin prisma muncii cu oamenii.

Opinia aceasta, împărțită de majoritatea interloctorilor noștri, ne-a dus la concluzia că — atât timp cât facultățile nu asigură un suficient număr de sociologi și psihologi care să fie repartizați în întreprinderi, în calitate de consilieri apropiați ai conducătorilor tehnico-administrativi — e necesar să se asigure ca inginerii și tehnicienii să dobândească o pregătire corespunzătoare, să fie

și de o caracterizare în acest sens, ne-am putea orienta mult mai lesne cu privire la realele posibilități ale fiecăruia om. Cu regret, nu pot spune că în uzina noastră am fi folosit alte metode decât cele cunoscute, empirice, pentru promovarea oamenilor în ierarhia producției. Din fericire, am izbutit să ne asigurăm un corp de conducători ai producției cu bune rezultate: în lipsa unor programe orientative pentru asemenea posturi, fiecare promovare s-a făcut

răspundere într-un „colectiv” în Franța aceste „simulator” cu un caracter special se numesc „mini-întreprinderi”. În ce constau ele? Sub oblădurea unui institut de specialitate se formează din zece-douăsprezece adolescenți, elevi de școli tehnice și comerciale, cte o „întreprindere” cu caracter provizoriu (durata ei se confundă cu durata anului școlar) și cu obiective limitate de limitate: în mod

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

CUM SE OCUPĂ DIFERITELE FUNCȚII

mea, ar fi normal ca, a-tunci cind un tinar absolut al politehnicilor este raportat într-o uzină, caracterizarea lui să nu se rezume exclusiv la nota dobândită la examenul de stat și înscrisă pe diploma de absolvire. Nota nu spune mare lucru! Pe mine, ca director, mă interesează mai mult în ce măsură noul inginer vedește aptitudinile pentru munca de cercetare, de concepție, sau pentru munca de organizare practică a producției. Or, în decursul anilor de studii, aceste aptitudini se evidențiază în felurile modeste, pe care cei ce s-au ocupat direct de pregătirea profesională a tânărului au pututa să le cunoască. Dacă diploma ar fi însoțită

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

dezevelire a unor plăci comemorative care marchează acest mare eveniment istoric.

(Urmare din pag. 1)

diction: „omul potrivit în locul potrivit”. Bine, dar ce sistem de măsurare să fixezi fiecărui membru al colectivității locul ce i se potrivește ca o mână și unde poate da cel mai mare randament social? Cum să găsești, totodată, pentru fiecare funcție din „angrenajul ierarhiei firești a producției sau a vieții sociale exacte” omul care poate îndeplini cu cea mai înaltă eficiență?

— Problema fundamentală a raportului om-funcție — ne spune conf. dr. Octavian Berlogea, directorul Institutului de Cercetări și recuperare a forței de muncă — este, în primul rând și înainte de orice, o problema de organizare științifică. Pentru a face din acest raport o autentică forță motrice trebuie ca fiecare funcție să-i corespundă un conținut precis delimitat de activitate, care să permită celui ce l-a fost încredințat să obțină maximum de rezultate. Din păcate, încă se mai întâmplă ca la organizarea unei noi întreprinderi ori instituții să se alcătuiască întâi schema posturilor (pornindu-se, de obicei de la analogii, mai mult sau mai puțin concordante, cu întreprinderi ori instituții similare) și abia după aceea să se determine cimpul de activitate al fiecărui post în parte.

— În ce măsură această neconcordanță împiedică valorificarea aptitudinilor?

— Să luăm caudă cind o mulțime un anumite statut social, nedublând însă și de rolul corespunzător. Se pot petrece atunci două fenomene, la fel de dăunătoare: fie că respectivul își justifică un rol spre a-și învestea statutul, ceea ce se traduce prin născocirea a tot felul de formule birocratice, prin crea-

S P O R T

Meciuri spectaculoase în turneul de volei de la Floreasca

Ziua a doua a turneului final al campionatului republican de volei a programat aseară, în sala Floreasca, meciurile Dinamo — Rapid și Steaua — Politehnica Galați. În funcție de rezultatele acestor jocuri urma să se contureze configurația clasamentului în care pe primul loc continua să se afle și după prima manșă, formația Steaua.

Dinamo, surprinsă de locul bun făcut în ajun de formația giuleșteană, a început meciul serios și prin atacuri sigure, executate de veterani Corbeș și Derzi, și-a adjudecat primul set cu destulă ușurință. Scor 15-7. În setul doi — cel mai disputat din întreaga partidă — rapidiștii au încercat să ne dea o mostră a jocului lor de alături, și, în mare măsură, au reușit. Dar, de la 13-13 nu au mai reușit să realizeze nici un punct, acesta datorându-se fînuluișii excepționali pe care l-au avut în față. Scor final 15-13 și 2-0 pentru Dinamo. Ultimul set a fost, pentru dinamoviști, o simplă formalitate. Ei au acționat cu dezinvoluntă, cistigind cu 15-3. Scor final 3-0.

Vedetele cupajului, meciul dintre Steaua și Politehnica Galați, s-a ridicat la un înalt nivel tehnic, ajungînd pe alocuri să semene cu disputele din marea întrecere a „Cupelor campionilor europeni”. Au cistigat seturile cu 3-1 (15-8, 6, 8, 4) după o partidă în care studenții gălățeni au cedat cu greutate fiecare punct. Se pare că ei nu au rezistența necesară pentru susținerea a trei jocuri

în trei zile, în compania unor adversari de talia celor întinți la startul acestui turneu.

Azi sînt programate, de la ora 16.30, în sala Floreasca, jocurile Rapid — Politehnica Galați și Steaua — Dinamo.

ASTĂ SEARĂ, LA FRANKFURT PE MAIN, ÎN „C.C.E.”

Steaua — Dukla Praga

Așadar, ziua cea mai lungă pentru handbaliștii de la Steaua a sosit. Astăzi seară, în Sala Expoziției din bîtrînul oraș de pe malurile Mainului vor disputa prima finală „C.C.E.” din istoria echipei bucureștene. Și evenimentul este cu alți mai deosebiți, cu cîți adversari alcătuiesc o formație de mare reputație internațională.

Din Frankfurt ni se transmite că partida dintre cele două echipe este așteptată cu un interes enorm, cererile de bilete depășind orice așteptări. Adunătorii și faptul că la meci și-au amnat prezența importante personalități din lumea handbalului internațional, realizăm mai exact gradul de emoție pe care-l trăiesc reprezentanții noștri. Sîntem convinși că Gruia, Ojelea și ceilalți se vor dăruia total cauzei echipei lor, lupfînd pînă la ultima picătură de energie.

Stațiile noastre de radio vor transmite desfășurarea partidei pe programul 1, începînd de la ora 21.30.

STERTURILE DE FINALĂ ÎN „CUPA ROMÂNIEI” LA FOTBAL

Ieri după amiază, la sediul F. R. Fotbal a avut loc tragerea la sorți a meciurilor din cadrul „sterturilor” de finală ale „Cupelor României”. Această fază a competiției se va desfășura la 17 aprilie, programînd următoarele meciuri:

Rapid București — Politehnica Iași — Dinamo București — C. F. R. Timișoara; Dinamo Bacău — Vagonul Arad; Progresul București sau Universitatea Cluj — Steaua.

Astăzi de la orele 16.30 pe stadionul BORDEAUX-SAN SEBASTIAN, după două etape conduce olandezul Wim Prinsen cu 7h 20'25" urmat de Pieter Hoestra (Olanda) — 7h 21' 10" și Guy Grimbert (Franța) în același timp. C. GRIGORE (ROMÂNIA) se află pe LOULU 9 cu 7h 22'30". Cea de a doua semifinală disputată între Teste și Biscroșe (59 km) a revenit francezului Massey în 2h 10'17". Prinsașă a sosit cu o întârziere de 1 minut, C. Tudoran (România) s-a clasat pe locul 5, la 1'53" de învingătorul, Vasile Tudor (România) a ocupat locul 12.

În cîteva rînduri

Campionul european de box la categoria grea, vest-germanul Karl Mildenberger se va întâlni la Frankfurt pe Main cu Leotis Franklin (S.U.A.). În caz de victorie Mildenberger va boxa cu Sonny Liston la Karlsruhe.

viața internațională

„Sprijinim în întregime poziția justă a guvernului R. D. Vietnam”

UN COMENTARIU AL POSTULUI DE RADIO AL F.N.E. DIN VIETNAMUL DE SUD

HANOI 5 (Agerpres). — Declarația guvernului R. D. Vietnam din 5 aprilie constituie un răspuns elocvent la cuvintele președintelui Johnson din 31 martie, se arată în comentariul transmis de postul de radio Eliberarea sub titlul „Salutăm călduros și sprijinim în întregime poziția clară și justă a guvernului R. D. Vietnam”. Intreaga omenire progresistă cere imperialiștilor S.U.A. să înceteze agresiunea împotriva țării noastre, să pună capăt necondiționat bombardamentelor și tuturor acțiunilor militare împotriva R. D. Vietnam, să respecte drepturile sacre ale poporu-

lui nostru. În această constă esența păcii în Vietnam.

În ce privește partea de nord a țării noastre, se arată în comentariul Johnson nu a acceptat încă încetarea completă și necondiționată a bombardamentelor și a altor acțiuni militare. Din cuvintele lui reiese că politica S.U.A. este îndreptată spre continuarea agresiunii și a dominației în Vietnamul de sud. Atât timp cât imperiaștii S.U.A. nu vor renunța la planurile lor agresive de a instaura dominația în Vietnamul de sud, atât timp cât vor duce un război distrugător împotriva Vietnamului de nord, noi simțim ferm hotărârea să ne deprimem armele până la victoria deplină pentru eliberarea sudului, apărarea nordului și unificarea păcii a patriei — se menționează în comentariul transmis de postul de radio al Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud.

INCHIEIEREA DEZBATERILOR DIN CONSILIUL DE SECURITATE REFERITOARE LA ORIENTUL APROPIAT

NEW YORK 5 (Agerpres). — Consiliul de Securitate și-a încheiat joi seara dezbaterile cu privire la recentele incidente dintre Israel și Iordania. Nu a fost adoptat nici un proiect de rezoluție. Lucrările Consiliului s-au încheiat printr-o declarație a președintelui în funcție, Iakov Malik (U.R.S.S.), consemnată în procesul verbal al ședinței. În document se arată că „ascultând declarațiile părților privind rezbucnirea ostilităților, membrii Consiliului de Securitate sînt profund îngrijorați de agravarea situației din această regiune. În consecință, s-a hotărât ca Consiliul de Securitate să se preocupe în continuare de studierea acestei probleme și să-i acorde o atenție deosebită”.

Hotărârea parlamentului panamez anulată

CIUDAD DE PANAMA 5 (Agerpres). — Curtea Supremă a Republicii Panama a calificat, cu 8 voturi contra 1, drept ilegală hotărârea Adunării Naționale panameze de a priva pe președintele țării, Marco Robles, de drepturile sale constituționale. Sentința a fost dată ca urmare a apelului înaintat de Robles cu privire la demiterea sa din funcția de președinte, la 24 martie, în urma unui vot al majorității opoziționiste din Parlamentul panamez. Ca urmare a acestei hotărâri a Curții Supreme, decizia Adunării Naționale a devenit nulă, astfel încât președintele Robles își va putea continua mandatul său până la expirarea acestuia, în luna octombrie.

CONFERINȚA NAȚIUNILOR UNITE PENTRU CODIFICAREA PRINCIPILOR DE DREPT INTERNAȚIONAL REFERITOARE LA TRATATE

INTERVENȚIA DELEGATULUI ROMÂNIEI

VIENA 5. — Corespondentul Agerpres, P. Stănescu, transmite: La Viena continuă lucrările Conferinței Națiunilor Unite pentru codificarea principiilor de drept internațional referitoare la tratate. În ședința din 4 aprilie, comisia plenară a conferinței a discutat articolul cinci al proiectului pregătit de Comisia de drept internațional a O.N.U., articol care tratează despre capacitatea de a încheia tratate.

În intervenția cu privire la acest articol, delegatul român, dr. Ion Voicu, a subliniat printre altele necesitatea afirmării exprese a capacității fiecărui stat de a încheia tratate, acesta fiind un atribut concret și esențial al personalității internaționale a statului, care trebuie reliefat pe deplin în instrumentul juridic pe care îl elaborează conferința. Capacitatea de a încheia tratate este inerentă însuși con-

MADRID

Procesul unor conducători ai comisiilor muncitorești

MADRID 5 (Agerpres). — La tribunalul special al ordinii publice din Madrid, unde se judecă procesul intentat unui grup de conducători ai comisiilor muncitorești, printre care Marcelino Camacho și Julian Ariza, au avut loc incidente. Acuzații, care se află sub stare de arest de peste 14 luni, sînt învinuiți de a fi participat la „Ziua de luptă” organizată anul trecut la 27 ianuarie în Spania. După cum relevă ziarul „Le Monde”, în timpul procesului acuzații s-au transformat în acuzaatori. Astfel, Camacho a declarat între altele: „Deunăzi Tribunalul ordinii publice ca un tribunal al stării excepționale”. Peste 600 de persoane, venite să asiste la proces, au fost evacuate din sală. Cei care au refuzat să părăsească sala au fost arestați.

Mii de muncitori ai unor companii electrice din Londra au participat la o demonstrație împotriva planurilor patronatului de a concedia 6.000 de persoane.

SESIUNEA CONSILIULUI MINISTERIAL

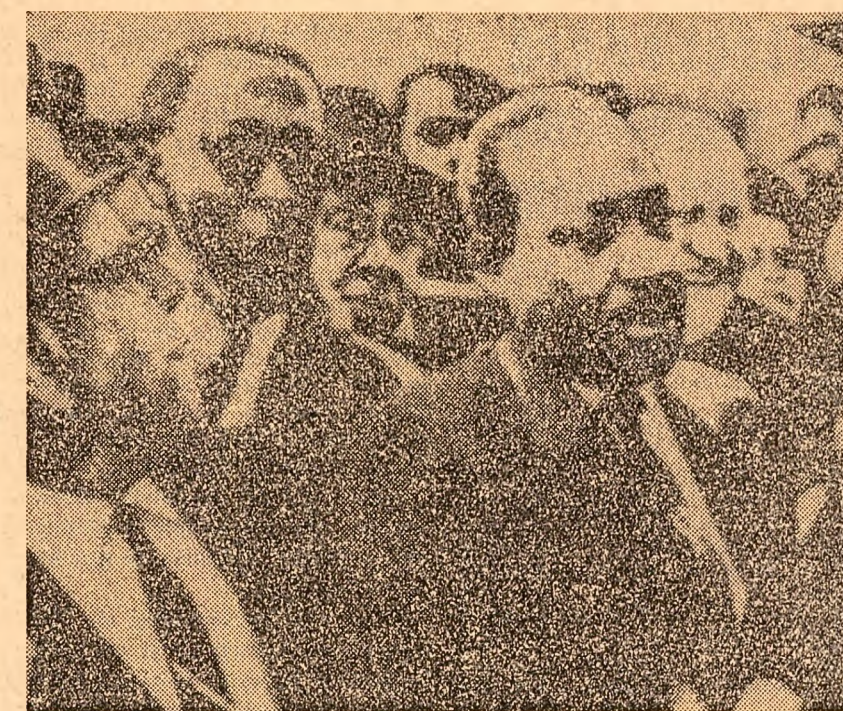
AL PIEȚEI COMUNE

Dosarul britanic din nou amînat

O nouă sesiune a Consiliului ministerial al C.E.E. a avut loc ieri la Luxemburg, în cadrul căreia a fost examinată (pentru a cîta oară?) cererea de aderare a Marii Britanii și a altor țări vest-europene la Piața comună. Nici de data aceasta nu s-a putut ajunge la un acord. Noile propuneri, puse la punct la Bruxelles de Comisia Pieței comune, la cererea expresă a Consiliului Ministerial, n-au putut să obțină consimțămîntul delegației franceze în ciuda faptului că acest nou plan cuprindea o serie de sugestii care veneau în întîmpina-

rea cerințelor guvernului francez, cum ar fi spre exemplu abandonarea propunerilor Italiei și țărilor Beneluxului de a se încheia cu Anglia acorduri care nu țin de competența Tratatului de la Roma. Așa cum de altfel era de așteptat, neînțelegerile dintre Franța și partenerii săi s-au ivit în momentul cînd au fost puse în discuție probleme referitoare la aspectul „fazei pregătitoare” și „perioada de tranziție” a acordurilor care ar urma să fie încheiate cu Anglia. Se știe că guvernul francez continuă să se împotri-

MARTIN LUTHER KING A FOST ASASINAT

Martin Luther King la sosirea în orașul Memphis. Teletfoto: U.P.I. — Agerpres

7 APRILIE — ZI DE DOLIU NAȚIONAL ÎN STATELE UNITE • PUTERNICE MANIFESTAȚII DE PROTEST ÎN NUMEROASE ORAȘE AMERICANE • FORȚELE DE POLIȚIE ÎN STARE DE ALARMĂ

Liderul populației de culoare din S.U.A. Martin Luther King, laureat al premiului Nobel pentru pace a fost asasinat. Stirea a provocat o vie emoție în întreaga lume. „Este cea mai mare tragedie cunoscută în S.U.A. de la asasinarea președintelui Kennedy” — apreciază ziarul american.

La 7 ce relatează agențiile de presă: Asasinatul s-a produs joi, în orașul Memphis din statul Tennessee. Martin Luther King sosise în această localitate pentru a conduce o demonstrație a populației de culoare în sprijinul drepturilor civile. Cînd, în după-amiaza zilei de joi, King și-a făcut apariția în balconul de la etajul II al unui hotel, asupra lui s-a tras o rafală de armă automată.

El a fost transportat de urgență la spital, dar medicii nu l-au mai putut salva; moartea s-a datorat unei rani mari, provocate de o gloanță care i-a străpuns gîtul.

Politia din Memphis a comunicat la început că asasinul a ieșit dintr-o clădire aflată în fața hotelului unde se găsea King și a abandonat pe stradă arma automată cu luneta. Ulterior, directorul politiei, Frank Holloman a făcut următoarea declarație:

Asasinul pastorului Martin Luther King este un alb care pare să-și fi pregătit atentatul cu foarte multă grijă. Necunoscutul tras asupra lui King de la fereastra unei băi situate la primul etaj al unui alt hotel, pe partea cealaltă a străzii, Holloman a refuzat să dezvăluie numele sub care asasinul s-a înscris la hotel. El nu a vrut să prezice dacă arma care a fost descoperită pe stradă este aceea care de fapt l-a ucis pe dr. King. Pe de altă parte, s-a aflat că dintr-un magazin cu articole sportive din Memphis au fost furate miercuri seara 15 puști de același tip și este posibil ca arma să facă parte dintr-acestea.

Vestea asasinării lui Martin Luther King, în vîrstă de 39 de ani, considerat drept unul dintre cei mai activi promotori ai luptei neviolente cu negrii americani pentru drepturi a provocat un adevărat șoc pe întreg cuprinsul Statelor Unite.

Președintele Johnson a făcut o declarație radiotelevizată în care a chemat poporul american să-și mențină calmul subliniind că „America este socotită și uluită de asasinarea brută a dr. King”. El a anunțat că din cauza evenimentelor din Memphis a anulat vizita sa la Honolulu (Hawaii) urmînd să se deplaseze în Vietnam cu ocazia întâlnirii americane de la Saigon. În mai puțin de 24 de ore, el a lansat vineri un al doilea apel, cerînd tuturor americanilor, albi și negri, să împiedice a celor care se fac vinovați de asasinarea lui King. Vicepreședintele S.U.A., Hubert Humphrey, a declarat că „acest act criminal aduce rușine Statelor Unite”. Numeroși senatori, membri ai Camerei reprezentanților și alți personalități politice și sociale din S.U.A. au făcut declarații în care au condamnat cu tărie asasinatul de la Memphis. Președintele național al Partidului Comunist din S.U.A., Henry Winston și secretarul general al Partidului, Gus Hall, nu dat publicității o declarație în care subliniază că Martin Luther King „se afla în fruntea armatei crescînde a luptătorilor împotriva rasismului și segregăției, a fost un înflăcărat partizan al păcii și s-a consacrat luptei pentru încetarea războiului agresiv din Vietnam”.

„Ceram arestarea imediată, judecarea nelîngărită și pedepsirea aspră a celor care se fac vinovați de această crimă. Totodată cerem cercetarea cită mai grabnică a tuturor factorilor care pot explica faptul că politia și toate institutiile însărcinate să urmărească respectarea legilor nu au reușit să împiedice această crimă odioasă” — se arată în declarație. Primarul orașului Memphis a ordonat ținerea a trei zile de doliu. Totodată, la Washington s-a anunțat că președintele Johnson a decretat ziua de 7 aprilie ca zi de doliu național.

Imediat după ce posturile de radio și televiziune americane au anunțat stirea asasinării lui Martin Luther King, populația de culoare din numeroase orașe a început să organizeze demonstrații de protest împotriva acestei crime și a exceselor rasiste. În multe localități, manifestațiile au căpătat un caracter violent. Pretutindeni autoritățile au ordonat politiei să fie în stare de alarmă. În orașul Memphis, unde, potrivit agențiilor de presă, „situația este asemănătoare unui vulecan în erupție”, a fost decretată interdicția de circulație pe străzi, fiind aduși 4.000 de militari din garda națională pentru a întări forțele polițienești. Incidente violente s-au înregistrat în cartierele locuite de populația de culoare din New York, Los Angeles, Jackson, Hartford, Raleigh și în multe alte orașe. Secția din Washington a Comitetului de coordonare a studenților neviolenti a adresat populației de culoare de pe întreg teritoriul S.U.A. un apel la grevă generală.

Un interviu al președintelui Iosip Broz Tito

BELGRAD 5 (Agerpres). — Într-un interviu acordat ziarului „Asahi Shimbun” în legătură cu vizita sa în Japonia, președintele Iosip Broz Tito a declarat că relațiile dintre Iugoslavia și Japonia se dezvoltă pozitiv, fapt care se datorează eforturilor reciproce. În ultimii ani a sporit colaborarea pe plan economic, deși schimbul de mărfuri nu e încă echilibrat. Se dezvoltă cu succes relațiile culturale; au avut loc întîlniri utile ale unor personalități politice și ale economiștilor din cele două țări. Președintele Tito a spus că vizita sa în Japonia îi va prileji un schimb de păreri cu premierul Eisaku Sato în legătură cu problemele internaționale actuale.

Referindu-se la războiul din Vietnam și la posibilitățile de rezolvare a acestei probleme, președintele Iugoslaviei a spus: „Noi am condamnat intervenția S.U.A. în Vietnamul de sud și considerăm că bombardarea R.D. Vietnam este o acțiune agresivă contrară principiilor Cartei O.N.U.”. Președintele R.S.F. Iugoslavia a subliniat că rezolvarea problemei vietnameze poate fi înfăptuită pe calea tratativelor, în spiritul acordurilor de la Geneva din 1954 și pe baza recunoașterii drepturilor legitime ale poporului vietnamez de a-și hotărî singur destinul, fără amestec din afară. Referindu-se la pozițiile exprimate în mod clar de reprezentanții R.D. Vietnam, I. B. Tito a arătat că pentru o soluționare trinitică și justă a problemei vietnameze este necesară retragerea tuturor trupelor străine din Vietnam pentru a se permite poporului eroic vietnamez să-și hotărască singur viitorul în mod democratic și nestingherit.

Subliniind importanța țărilor neangajate președintele Iugoslaviei a arătat că acestea pot și-și aduce o contribuție însemnată la eforturile tuturor țărilor iubitoare de pace, pentru eliminarea politicii de forță și a înălturării primejdiei războiului, pentru menținerea și consolidarea independenței țărilor și întărirea colaborării internaționale în toate domeniile.

În continuare, președintele Tito a relevat rolul partidelor comuniste și muncitorești, precum și al altor mișcări progresiste în relațiile internaționale actuale.

Președintele R. S. F. Iugoslavia, Iosip Broz Tito, cu soția, a plecat vineri seara pe calea aerului la Tokio, într-o vizită oficială la invitația guvernului japonez.

INDONEZIA

Lupte în vestul insulei Borneo

DJAKARTA 5 (Agerpres). — Agenția Reuter anunță, citind agenția indoneziană Antara, că în partea de vest a insulei Borneo continuă să se desfășoare lupte între detașamente de guerilă și unități ale armatei indoneziane. De o săptămîină, continuă agenția menționată, trupele indoneziane au lansat o serie de operații pe scară largă, vizînd lichidarea mișcării de rezistență.

INCHIEIEREA PLENAREI C. C. AL P. C. DIN CEHOSLOVACIA

PRAGA 5 (Agerpres). — După cum anunță agenția C.T.K., vineri s-au încheiat la Praga lucrările Plenarei C.C. al P.C. din Cehoslovacia. Plenara a aprobat în unanimitate programul de acțiune al P.C. din Cehoslovacia, al cărui text urmează să fie dat publicității.

A fost adoptată, de asemenea, o rezoluție cu privire la situația politică actuală din Cehoslovacia. În rezoluție se anunță că C.C. și organele sale executive alese în cursul actualului plenary vor urma în mod consecvent calea democrației socialiste. Comitetul Central și organele sale executive vor dezvolta, de asemenea, o amplă activitate politică și o muncă concretă pentru aplicarea programului de acțiune. Direcția fundamentală și hotărîtoare a actualii activități politice are la bază eforturile îndreptate spre eliminarea deformărilor din trecut, construirea socialismului într-un mod responsabil condițiilor și tradițiilor R. S. Cehoslovace. În rezoluție se subliniază că temelile societății socialiste sînt trainice în Cehoslovacia și că nici o încercare de a împiedica dezvoltarea nu poate fi viabilă. Dezvoltarea ar putea totuși să fie serios prejudiciată de

dezordine, de falocire a formelor democratice de conducere a societății printr-o atmosferă de neîncredere și demagogie. Trebuie împiedicate toate acestea la timp, cu grijă, înțelepciune și calm, cu răspunderea de oameni de stat.

În rezoluție se subliniază că problemele care au fost și vor mai fi criticate nu vor putea fi rezolvate dintr-o dată și că va fi nevoie de timp până ce problemele de bază ale economiei și conducerii societății vor fi rezolvate pe deplin, într-un mod nou. C.C. al P.C. din Cehoslovacia sprijină întru totul cererea ca organele de stat și economice cu răspundere să informeze despre starea economiei și principalele ei probleme într-un asemenea mod încît nu numai experții în probleme economice naționale, dar și toți cetățenii să poată înțelege aceste lucruri. C.C. sprijină întru totul și va sprijini dezvoltarea democrației socialiste și nu va permite ca ea să fie readusă la condițiile dinaintea plenarei din ianuarie.

Prin programul de acțiune, partidul intră într-o nouă etapă a procesului de renaștere. Scopul ei principal este unitatea partidului și a tuturor forțelor societății pentru desfășurarea unei activități pozitive pe baza acestui program.

Plenara a aprobat o rezoluție în care Comitetul Central recomandă ca alegerea pentru Comitetul Național să fie amînată. Plenara Comitetului Central a aprobat recomandarea Președintelui C.C. ca reabilitarea deplină și justă a tuturor persoanelor care au avut de suferit ca urmare a violării legii socialiste și a normelor de partid în anii 1949—1954, în special a luptătorilor din rezistență să fie dusă la îndeplinire în mod consecvent. Comitetul Central s-a declarat de acord ca reabilitarea persoanelor condamnate pe nedrept să fie făcută pe o bază legală. Ea trebuie să fie adusă la îndeplinire de organe juridice care să-și asume întreaga răspundere în acest sens. Plenara a propus să se adopte o lege în acest sens care să garanteze independența deplină a justiției și să autorizeze guvernul să revizuiască acele metode administrative în corectare care împiedică reabilitarea în mod consecvent. Tutoarea persoanelor reabilitate trebuie să li se dea satisfacție morală, personală și despăgubiri. Plenara C.C. a stabilit că persoanele care poartă răspunderea pentru condamnările pe nedrept să nu mai poată deține posturi importante în viața socială și politică a Cehoslovaciei.

În încheierea lucrărilor plenarei a luat cuvîntul primul secretar al C.C. al P.C. din Cehoslovacia, Alexander Dubcek.

U Thant a sosit vineri la Geneva pentru a lua parte la ceremonia punerii pietrei fundamentale a unei noi clădiri destinate Oficiului european al Națiunilor Unite.

La Ottawa se desfășoară lucrările Convenției Partidului liberal de guvernămînt, care va desemna pe succesorul actualului prim-ministru Lester Pearson. Pentru funcția de lider al partidului și prim-ministru candidază 15 persoane. Se consideră că cele mai mari șanse de a fi ales le are actualul ministru de justiție, Pierre Elliott Trudeau.

A fost semnat acordul cu privire la retrocedarea către Japonia a insulelor Ogasawara, care după cel de-al doilea război mondial au fost administrate de Statele Unite. Sub administrația S.U.A. continuă să rămînă insulele japoneze Ryukyu și Okinawa.

Republica Mauritius a cerut oficial să fie admisă în Organizația Națiunilor Unite.

La Moscova a fost semnat un protocol sovieto-englez prin care se stabilește programul de colaborare în domeniul construcțiilor de automobile — anunță agenția TASS.

Un nou grup de 12 soldați americani, care au desertat din unitățile lor pentru a protesta împotriva războiului din Vietnam, au obținut vineri dreptul de ședere în Suedia. Numărul total al soldaților americani refugiați în Suedia s-a ridicat la peste 80, se precizează într-un comunicat al Comisiei suedeze pentru străini.

agențiile de presă transmit:

La ambasada română din Havana a avut loc joi într-un cadru festiv donarea către Academia de Științe a Republicii Cuba a unor lucrări editate de Academia Republicii Socialiste România, printre care ediția completă a lexiconului tehnic român. La festivitate au fost prezenți Antonio Nunez Jimenez, președintele Academiei de Științe, Tiroso Saenz, vicepreședinte și alte personalități cubane. Au fost prezenți, de asemenea, Vasile Mușat, ambasadorul României la Havana, și alți membri ai ambasadei.

Termentul de depunere a candidaturilor în vederea alegerilor generale care vor avea loc în Italia, la 19 mai, a expirat joi noaptea. Se crede că și-au depus candidatura aproximativ 10.000 de persoane.

Președintele Republicii Somalia, Abdirashid Ali Shermarke, va face o vizită de patru zile în Republica Arabă Unită, s-a anunțat la Cairo.

Peste 100.000 de funcționari, învățători, lucrători ai serviciilor de poștă și telegraf, muncitori constructori și angajați ai companiilor aeriene din Chile se află în grevă de cîteva zile cerînd majorarea salariilor.

Pretul aurului a crescut din nou la Bursa din Londra ajungînd la 37,20 dolari uncia.

Guvernul suedez a prezentat parlamentului un plan pentru cercetări geologice în vederea descoperirii de petrol și gaze naturale. Se preconizează crearea unei societăți la care statul va participa cu 150 milioane coroane suedeze.

Nava spațială „Apollo-6”, lansată joi de la Cape Kennedy, cu ajutorul unei rachete de tip „Saturn-5”, a amerizat în aceeași zi la 320 km est de zona prevăzută din Oceanul Pacific.